SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
Eina kas Ketvergas Chicago, Ill.

Kaina metams:
Amerikoje....$2.00 | Užsienį...$3.00
Prenumerata turi but iškalno užmokėta.

"Katalikos" spaustuvėje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašydami "Katalikų," siųskit prenumeratą arba laiškus sekančiu antrašu:

JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
Published every Thursday
at Chicago, Ill.
Subscription $2.00 per Year.

Advertising Rates on Application.
Book and Job printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages : : : :

All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvęstas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 45 | Chicago, Ill., 4 d. Lapkričio (November) 1909 m. | Metai XI

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Dr. Alexander M. Ruckas
ANTIQUARIAN & NUMISMATIST
3051 W. 43rd St., Chicago

Politiškos Žinios.

Rusija.

Kareiviavimas Suomijoje.

Valdiškai apskelbė, kad kareiviavimo klausimas esąs visos valstybės reikalas, kad 1905 metų manifestas tiktai laikinai paliuosavęs suomius nuo stojimo kariuomenėn, bet už tat Suomija turinti užmokėti pinigais. Už 1908 ir 1909 metus Suomija turi užmokėti po 10 milijonų markių, viso labo 20 mil. Tuos pinigus reikia įmokėti į visos valstybės pinigyną lig Naujų Metų. Kitiems, paskesniems metams busiąs išleistas tam tikras aukščiausiai patvirtintas įsakymas ir įduotas seimui.

Naujas Suomijos senatas.

Tiktai vienas iš naujai paskirtųjų Suomijos senatorių tesąs tikras suomis, gimęs ir augęs Suomijoje; kitas paskirtasis senatorius teesąs tiktai gimęs Suomijoje, o per visą savo amžių gyvenęs Rusijoje; tretysis, senatorius Silmanas, visai negyvenęs Suomijoje ir Suomijos piliečio teisių senai jau nustojęs. Tokie-pat esą ir kiti.

Tokiuo budu senatan paskirti ne Suomijos gyventojai, kaip tat reikalauja pamatiniai Suomijos įstatymai.

Kuone užsimušė.

Varšavos general-gubernatoriaus padėjėjas generolas Utgof'as praėjusį sekmadienį išvažiavęs pasivažinėtų po miestą automobiliu. Tik staiga sprogusi kurui reikalinga benzina, kurios buvę automobiliuje į 3 pudus. Generolas sužeistas lengvai, bet važiavusis su juo vienas jo giminietis ir vežėjas abu sužeistu gan sunkiai. Iš praeivių sužeisti sunkokai 6 žmonės, vienas užmuštas. Automobilis čia-pat sudegęs.

Nepaprastasis stovis.

Vitebsko gubernatoriui aukščiausiai suteikta valdžia nuo šių metų Rugsėjo 29 dienos lig Rugsėjo 4 d. 1910 metų leisti priverstinuosius visai gubernijai įsakymus, kad perspėjus visuomenės tvarkos ir valstybės ramumo ardymą, leista bausti už tų įsakymų laužymą.

Kazaniuje ir jo apylinkėse sustiprintoji apsauga pratęsta lig Rugsėjo 4 dienos 1910 metų.

Tie įstatymai paliauja veikę, jaigu lig Rugsėjo 4 dienos 1910 metų butų išduotas naujas įstatymas apie nepaprastąjį stovį.

Duma griuna.

Rugsėjo 30 d. Dumos rumų prievaizda įsakė nušveisti Dumos biblijotekos stiklines lubas. Darbininkai, pasikloję lentas ėmėsi darbo. Stiklinės lubos neišturėjo darbininkų sunkumo ir įlužo. Stiklo šukės pradėjo griuti ant buvusiųjų biblijotekoje darbininkų ir atstovų, tiktai kažin kaip laimingai nieko nesužeidė.

Dumbadze barasi.

Garsusis Dumbadze nusiuntęs Suomijos general-gubernatoriui Bekmanui smarkią telegramą. Dumbadze barasi, kam Bekmanas leidęs Suomijos teismui pažeminti tikrųjų rusų stulpą Bulacelį. Geri užėjo laikai: įsikarščiavęs Dumbadze bara už save daug aukštesnį valdininką, priklausantį vien tiktai nuo aukščiausiosios valdžios.

Bomba, ne gaisras.

Peterburge, Viborgo skyriuje, priemiestyje, pasigirdo didelis trenksmas. Artimųjų namų ir butų gyventojai, manydami, kad kilo gaisras, skubinai pašaukė gaisrininkus. Gaisrininkai greitai atvažiavo, bet nerado jokio gaisro, tiktai pamatė visą kambarį išardytą: plyšusi smarki bomba. Suėmė kelius žmones, rodos, ir patį trenksmo kaltininką, darbininką Juozą Sitnovą.

Japonija.

Buvęs generališkas Koreos rezidentas ir gabiausias Japonijos viešpatystės vyras, kuni gaikštis Hirobuni Ito, Spalių 25 d. mieste Harbine nužudytas. Jį nušovė vienas koreanas, kuris tyčia dėl to Harbinan buvo atkakęs. Tos žmogžudystės priežastimi buvo pagieža. Žmogžudis tuojau buvo suimtas ir uždarytas kalėjiman.

Beveik tuojaus jam atkakus m. Harbinan, kuomet Ito išlipo iš gelžkelio vagono ant stoties, žmogžudis jį užatakavo.

Kunigaikštis Ito su Rusijos finansų ministeriu Kokovcevu peržiurinėjo ant stoties platformos pagarbos gvardiją, kad tuo tarpu išsigirdo keli revolverio šuviai. Kelios kulipkos kunigaikščiui Ito sulindo į nugarą ir tasai mirtinai sužeistas parkrito.

Trįs kunigaikščio draugai taipgi sužeista, butent: japoniškas generališkas konsulis Rawankan, generališkas pietinio Mandžurijos gelžkelio viršininkas Tannako ir Ito privatiškas sekretorius. Visi trįs sužeista nepavojingai.

Žmogžudis tuojau suimta. Pasisakė esąs koreanas. Atkakęs Harbinan, kad kun. Ito atkeršyti už savo varginamą tėvynę, Koreą.

Prieš kunig. Ito turėjo but suokalbis. Vietinė, ty. Harbino policija, prieš atvažiuosiant kun. Ito, labai saugojo geležinkelio stotį ir dar prieš tai areštavus kelius koreanus, pas kuriuos atrasta revolveriai. Vienok nuo pasikesinimo apsaugojimas buvo labai apsunkintas, kadangi ant stoties leista susirinkti visiems japonams, kurie geidė kun. Ito pamatyti ir pasveikinti. Tuo tarpu japonų tarpe buta daug ir koreanų, kurių iš išvaizdos negalima atskirti. Tatai policijai buvęs labai sunkus uždavinis.

Laimė dar kad Rusijos ministeriui Kokovcevui kulipka neteko, o juk jis stovėjo šale kun. Ito, kuomet pradėta šaudyti.

Kunig. Ito lavonas specijališku traukiniu iš Harbin nugabenta į Darien, o iš tenai bus paimtas ant kariškojo laivo „Iwate" ir nugabentas Yokosaka uostan, arti Yokohama, o iš ten į gimtinę vietą, Japonijoje, kur bus palaidotas valdžios lėšomis.

Žmogžudžio byla atsibus Darien. Apart jo suimta dar kiti devyni koreanai, kurie, regis, priklausą suokalbiui prieš visus Japonijos valdininkus Korejoj.

Kun. Ito atkeliavęs Harbinan (Mandžurija), kad pasimatyti su Rusijos finansų ministeriu Kokovcev ir su juom pasikalbėti apie Mandžurijos geležinkelių stovį. Visokie politiški reikalai buvo prašalinti. Kad tuo tarpu koreanas konferenciją pertraukė.

Visoj Japonijoj tatai apskelbta visuotinas gėdėjimas, nes kunigaikštis Ito buvo labai populiariškas ir pirmas Japonijos diplomatas.

Kunig. Ito gimęs 1834 metais Tsukorimura kaime, kaipo valstiečio sunus. 1868 m. su keliais kitais japonais jisai buvo nukakęs į Angliją, kur prisisavinęs Europos mokslą, kurį paskui dapildęs kelionėmis po Europą ir Ameriką. Vokietijoje jisai pirmu sykiu susipažinęs su konstitucija, kurią perdėm išstudijavęs. Taigi jisai 1890 metais savo pastangomis Japoniją pakeitęs konstitucijine viešpatyste. Ito keturius sykius buvęs ministerių premieru ir ligi šiam laikui darbavosi savo tėvynėje įvesti Europos kulturą. Ir jam viskas gerai sekėsi.

Pasibaigus Mandžurijoje Japonijos su Rusija karui, kun. Ito paliko Koreoj generališku rezidentu ir nuo to laiko ant savęs užsitraukė koreanų neapykantą. Jis gyveno Seoule, bet kadangi nuolatos buvo aštriai saugojamas, tatai jis ir nužudyti negalėta. Prieš atvažiuosiant Harbinan, Ito išbuvo kelias dienas Mukdene, kur turėjęs konferenciją su Mandžurijos vice-karalium Hsi-Liang

Nuo Havai salų rašoma, kad koreanų patrijotiška lyga, nužudžius Ito, išleidžius sekantį atsiliepimą:

„Prisiartina jau laikas mųsų dvidešimt milijoninei tau, tai atgauti nepriklausomybę. Ito negyvas! Jis pas mus įvedė japonišką valdybą ir vergiją. Jam, už jo savimeilę, jau užmokėta. Jis už savo darbus gavo užmokestį. Nežinome pavardės to patrijoto, kuris tą satrapą nužudė, bet jo pavardė per amžius skambės Koreos istorijoj."

Japonijos valdžia tuo tarpu valdiškai pranešė, kad Koreoje jos politika busianti be permainos ir eisianti paliktomis Ito vėžėmis.

Piktadaris vadinasi Inchan Angan, buvęs vieno laikraščio redaktorius Seoule. Prisipažinęs, jog jis esąs sąnariu organizacijos, susidedančios iš 20 koreanų, kurios uždaviniu buvo nužudyti kunig. Ito. Jisai šaudymui pasinaudojo kulipkomis, vadinamomis „dum dum", kurias dar užnuodijęs prusiškaja rugštimi.

Italija.

Paryžiaus lakraštis "Liberte" paprastai teisingai informuojamas politiškuose reikaluose, andai pranešė caro su Italijos karalium konferencijos pasekmes. Tarp Italijos ir Rusijos nebuta pirmiau jokių rastiškų susinešimų, bet tasai susipratimas ir suvažiavimas įvykęs staiga dėlei trijų priežasčių: Palaikymas Černogorijos neprigulmybės ir bendras veikimas jos išsivystymui, mat Italijos karalius yra Černogorijos kunigaikščio žentu; antras dalykas—abiem viešpatystėm laikyties prie anglų-prancuzų sutarties kas link salos Kretos, o tas reiškia, kad Kreta turi priklausyti kretams, bet ne graikams. Trečias ir tai svarbiausias dalykas—tai sutartis sulyg įtekmės Balkanų pusiasalio politikoje.

Pagal tos sutarties, Italija privalės ant Balkanų palaikyti Rusijos politiką. "Liberte" sako, kad tai viskas padaryta su Prancijos ir Anglijos žinia.

Tasai caro Italijon apsilankymas daugiusia užkenkęs trejopai sutarčiai Voketijos, Austrijos ir Italijos. Daugiausia tuo suvažiavimu norėta atkeršyti Austrijai už Rusijos pažeminimą, prisisavinant pirmutinei Bosniją ir Hercogoviną. Nes kaip žinoma Austrija pernai su ta aneksija labai Rusiją pažemino. Tatai ir caras, keliaudamas į Italiją, visai apsilenkė Austriją, verčiau apsirinkdamas sau ilgesnę kelionę.

Austrijos-gi dienraštis „Vaterland" iš to suvažiavimo pranašauja artimą karą ant Balkanų pusiasalio. Rusijos padrąsinta Italija pradės maišyties į Balkanų reikalus, tatai gana aišku, kad ji iššauks karą prieš Austriją.

Ispanija.

Karo ministeris, generolas de Luque, patvirtina gandą kad naujoji Ispanijos ministerija nutarius pabaigti karą su maurais Morokke. Jis dar pridurė, kad jei liberalai pirmiau butų Ispanijoje valdę, tai tokios kruvinos maišaties Morokke butų nebuvus. Dabar valdžia sutiksianti sau palaikyti tik Melillą ir jos visą apskritį, o ten toliau tegul sau maurai vieni šeimininkauja. Be to karo ministeris apreiškė, kad dabartinis kabinetas pasmerkiąs budą, su kuriuom nuslopinta Barcelonoj revoliucija. Taippat peikia pirmutinę valdžią už profesoriaus Ferrer'o sušaudymą, kuris nužudyta be jokių kaltybės priparodymų.

Madrido miesto rinkimuose paėmę viršų republikonai.

Buvęs karo ministeris Weyler paskirtas Katalonijos general-kapitanu, buvęs gi ministeris Juarez Inklan liko paskirtas civilišku Barcelonos gubernatorium.

Tuo tarpu po dideliam trukšmui Ispanija aprimus.

Iš Viso Pasaulio.

Pietinėj Italijoj žemės drebėjimai nuolatos tesiasi. Pereitoj savaitėj sukrėsta žemė Molija, bet nuostolių nepadaryta.

Lizbone airių domininkonų bažnyčioje andai prieš pradėsiant pamaldas, zakristijonas radęs bombą su uždegtu knatu. Areštuota du asmeniu.

Meksiko valdžia paskyrus milijoną dolerių vargdieniams farmeriams ir kitiems gyventojams, kenčiantiems badą nuo potvynių. Pusė milijono tuo jau bus išdalinta.

25 asmenįs užmušta ir daugiau 20 sužeista per paskutinius žemės drebėjimus Beluchistano centrališkoj dalyj mažame miestelyj Bellput. Ir gelžkelio stotis Quetta sunaikinta.

Londone nesenai atsibuvus tarptautiškoji anarchistų konferencija. Nutarta Londone pastatydinti tokią mokyklą, kokią turėjęs Ferrer Barcelone. Konferencijoj dalyvauta daugiau 100 anarchistų.

Vokietijoj netolimoj ateityj atsibus orlaivių manebrai. Tie manebrai turėjo prasidėti Spalių 25 dieną, bet likos perkelti ant vėliau. Manebruose dalyvausią trijų sistemų orlaiviai: Zeppelino, Parsevalo ir Grosso.

Vokietijos kaizeris Vilius andai savo vienturtę dukterį paskyrė 2-rojo leib-uzarų pulko pulkininku. Atsibuvus puota, nes to pulko oficierai turėjo naujam viršininkui persistatyti. Beždžijonkauja tie veltėdžiai.

Bulgarijos caras Ferdinandas andai Kruševatse susiėjo su Serbijos sosto įpėdiniu, Serbijos karalius Petras kadangi sergąs ir negalįs apleisti rumų. Tatai Ferdinandas su Petru susinešęs telegramais. Sakoma, kad norima sutverti ant pusiasalio Balkanų federacija.

Rymo socijalistai su anarchistais, kurie neatbutinai stengėsi sušaukti kelius susirinkimus ir pasmerkti caro atsilankymą, nieko gero tame dalyke nepadarė, nes tauta juos už tokį savarankiškumą ėmė juos ignoruoti. Kitur pasakyta karštos prakalbos, kurių klausę tik vieni policijantai.

Rusijos ambasadorius pranešė Turkijos valdžiai, kad Rusija sutikus pakeisti savo privilegijas kas link gelžkelio tiesimo ant Juodosios juros pakraščio. Tame dalyke konferencija turės atsibuti Konstantinopolyj ir kurioje dalyvausią apart tam tikros komisijos ir Rusijos ambasadorius su Turkijos užsienio dalykų ministeriu.

Iš Morokko gauta žinios, kad maurai tenai norinti pabaigti su ispanais karą, bet anaiptol tuo nepasiduoti Ispanijos įtekmei. Ir pati Ispanija greitai taippat karo negalinti užbaigti — pasak Europos diplomatų — nes tas užkenktų Morokke visų viešpatysčių reikalams, kadangi tuokart mahometanai dar labiau pasipustų prieš krikščionius.

Vokietijos karo ministerijoje sukinėjasi gandas, kad Anglijos admiralicija slapta pranešus visiems Anglijos garlaivių savininkams ir styrininkams, idant jie uostuose plaukiodami užlaikytų atsargumą, kadangi anuose esą išdėstytos minos prieš Vokietijos kariškuosius laivus. Regis Vokietija pati tuos gandus pasklaidžius, idant labiau atkreipti į save svieto domumą.

Prancijos aviatorius Bleriot nesenai Vienoj padaręs pasekmingus bandymus su savo mašina. Lakstymams prisižiurinėjęs ir pats ciesorius Pranciškus Juozapas, arcikunigaikščiai ir visokios rųšies valdininkai. Ciesorius labai iš to stebėjęsįs ir kelius sykius spaudęs aviatoriui ranką, dėkodamas jam už parodymą to puikaus reginio.

Danijos parlamente radikalų partijos vadas, Zahles, apsiėmė suformuoti naują Danijai kabinetą vieton pasitraukusio dimisijon. Tame naujame kabinete paliksiąs tiktai vienas seno kabineto sąnarys, butent dr. Deuntzer, kuris pasilaikysiąs užsienio dalykų teką, kadangi parlamente radikalų partija turi mažai šalininkų, dabartinis parlamentas bus paleistas ir bus apskelbta nauji rinkimai. Dabar rinkimuose dalyvausią ir moters.

Kaip rašo "Daily News", pirmuoju Jungtinių Pietinės Aprikos Valstybių general-gubernatoriumi paliksiąs Herbert J. Gladstone. Šitas vyras Britanijos valdžiai jam daug prisitarnavęs, tatai jau senai teirautasi jam suteikti riebią vietą, ypatingai kur kolionijose. Tik nežinia ar jis tenai turės įgijęs sau populiariškumą, kadangi jo tėvas, anglams kaunanties su burais, buvęs Anglijos premieru. Dabar Gladstone yra vidurinių dalykų ministeriu.

Ispanijos karalius Alfonsas iš savo rumų niekur neišeinąs ir dabar esąs kaipo koks kalinys. Kuomet po sušaudymui Ferrer'o karalius Alfonsas išgirdęs apie baisias visame sviete demonstracijas, tuoj nuliudęs ir netekęs humoro, o paskui kentėjęs bemiege ir negalėjęs valgyti. Norints dabar Ispanijoj ramu, bet anarchistai nesnaudžia ir jie turi atkeršyti valdžiai už Ferrer'ą. Karalius tankiai gaunąs grąsinančius laiškus. Cenzura tik viską laiko apgniaužus, tatai iš ten mažai ir žinių gaunama.

Vokiečiai Naugardo gubernijoje.

Nuo Petro Didžiojo gadynės vokiečiai pradeda sistematiškai lįsti Rusijon. Suvokietėjusi rusų valdžia net kvieste kviezdavo į savo kraštą ukininkus iš Reino padangės. Šiandie jau matome du milijonu vokiečių, bevalgant rusų žemės duoną; jie iš Lenkijos išsiskleidė Šiaurėn, Pietuosna, atsirėmė net Pauralyje. Badaujančius savo tėvynėje vokiečius ypač aprupino jų viengentė, Kotrina II. Didžiausios Pavolgio (Sarepta) ir Ukrainos kolionijos — jos rupesnio vaisiai. Bet mažai kas tėra girdėjęs, kad ir aplink Peterburgą esama daugybės vokiečių, nors visi tikrai žino, kad pats miestas yra jų kimšte prikimštas. Kotrina II atgabeno vienon Naugardo gubernijon kelias dešimtis tukstančių savo tėvynainių. Volchovo paupyje yra šios žinomos jų kolionijos: Aleksandrovo, Garelovo, Nikolajevo, Saperai ir tt. Čia vokiečiai puikiai apsigyveno, dykai gavo daug žemės, kuri, jų darbštumu, iš bergždžios ir nederlingos virto puikiu daržu, kuris šiandie yra garsus negirdėta branda javų, bulvių, pievų ir tt. Čia kulturtregerių (kulturos nešėjų) uolumas pasiekė to laipsnio, kad jie nesigėdėjo apsiimti išvežioti iš miestų ir miestelių visus nešvarumus savo žemei tręšti. Užtat rusai jiems tiek tepasirodo dėkingi, kad sudeda ant jų šlykščius anekdotus (trumpas išjuokiančias pasakėles.)

Kolionistai visai skyrium laikosi nuo rusų — kokius atgabeno, tokie jie ir šiandie paliko. Jie turi savo mokyklas, knygynus, kirkes, draugijas ir tt. Apie ištautėjimą čia nei kalbos negali buti. Kaikurie jų sodžiai (Saperai) traukias per du-tris viorstus; ten jie gyvena it mažoje karalijoje, turi net savo valsčiaus valdybą ir tt.

Turi jie čia santikius tik su latviais (kurių taippat nemažai yra), kaipo su lygiais sau kultura ir kaipo to paties tikėjimo žmonėmis; susikalba su jais rusiškai.

Vakar buvau aš apsilankęs pas vokietį Musą, Garelovo kolionijoj. Pavyzdingas ukis, puikųs trobėsiai, namas, aplink namą — gražus darželis, sodnas, ten-pat auliai; namie — turtinga, švaru, viskas tvarkoj — manais esąs pas dvarininką, turintį dešimtį valakų, o ne pas ukininką, kuris turi tik trisdešimt dešimtinių. Padavė kavą. Šeimyna darė įspudį, kaip inteligentų.

— Męs labai darbuojamės — tarė tarp kitko šeimininkė, — keliamės trečią valandą, duodamės po lauką, kolei nesutemsta, net biblijos nebėra laiko pasiskaityti, negeriame, užsirašome "Blaivybės" draugijon. Pasmus nerasi ir krumo nereikalingo, viskas išdirbta, todėl ir gerai gyvename...

Pabaiga ant 7to puslapio.

Žinios iš Lietuvos.

VILNIUS.

Rugsėjo 18 dieną buvo atvažiavęs Vilniun didelio anglų dienraščio "Morning Post" korespondentas Mr. H. W. Williams. Jis apsilankė Vilniaus baltarusių ir lietuvių redakcijose, kur buvo užprašęs ateiti svarbesniuosius Lietuvos ir Baltarusijos veikėjus, norėdamas arčiau susipažinti su lietuvių ir baltarusių reikalais.

Laikinas Vilniaus karo apygardos viršininkas Martson nuteistiemsiems pakarti: Levinui, Artnichonovičiui ir Antonovičiui mirties bausmę pakeitė katorga 15 kai metų. O Kackarui neapribotą katorgos laiką sumažino lig 8 mėn.

Teismo rumai per Rugsėjo 24 dienos posėdį nagrinėjo kelių kunigų bylas.

Kun. Vanagas buvo kaltinamas, kad 1907 metais per procesiją, sakydamas pamokslą, išjuokęs stačiatikių bažnyčios šv. Komunijos sakramentą. Apskrities teismas kun. Vanagą buvo pasmerkęs už tat dviem savaitėm kalėjiman, bet teismo rumai kun. Vanagą paliuosavo nuo tos bausmės.

Kun. Step. Ramonauskis buvo kaltinamas, kad pakrikštijęs tuo gimusį stačiatikio Kornienkos kudikį pagal katalikų Bažnyčios apeigų. Teismo rumai uždėtąją kunigui apskrities teismo bausmę 25 rub. patvirtino.

Patvirtino taippat uždėtąją kun. Zenkevičiui 100 rublių bausmę už priėmimą į katalikų Bažnyčią (tikėjimą) stačiatikio žmogaus.

Tie patįs teismo rumai patvirtino per tą patį posėdį uždėtąją kunigui Choliavai 25 rub.bausmę. Kun Choliava buvo kaltinamas, kad pakrikštijęs ir klausęs išpažinties dar nepilnamečio žmogaus stačiatikių tikybos.

Per paskutinį posėdį Vilniaus apskrities teismas peržiurėjo tam tikros tarybos nuomonę apie pirmlaikinį paliuosavimą iš areštantų skyriaus 24 žmonių, kurių tarpe yra 12 kareivių, nubaustų už 1905 riaušes Varėnos stovyklose.

Teismas sutiko paliuosuoti iš kalėjimo pirm laiko 21 žmogų, apie likusius nutarė surinkti dar smulkesnes žinias.

Kada tai buvome pranešę, kad Vilniuje susitarė "rusų žmonių sąjungos" darbininkų artelė ir rupinasi suimti į savo rankas visą Vilniaus geležink. stoties keleivių ir geležinkelio darbų aprupinimą. Ta artelė buvo padavusi kelių ministerijai ir tam tikrą prašymą, paskiau stojo į tų darbų licitaciją bet pralošė: visi Vilniaus geležinkelio stoties darbai pasiliko senųjų darbininkų rankose.

Laikinas Vilniaus karo apygardos viršininkas pasmerk tiesiems mirtin už pabėgimą iš Ukmergės kalėjimo ir kelių sargybinių užmušimą A. Gutmanui ir J. Masiui mirties bausmę pakeitė neapribuotam laikui katorgą; antriem dviem: Namajuškai su Mickėniui mirties bausmę patvirtino; patvirtino ir J. Gutmano bausmę neapribuotam laikui katorgą.

Pasmerktuoju mirtin Namajušką ir Mickenį nužudė Rugsėjo 26 dienos naktį.

Rugsėjo 25 dieną Vilniuje buvo žuvininkų draugijos posėdis. Draugija lig Rugsėjo 23 dienos įeigų turėjo 275 rub. 48 kap., o išlaidų 334 rub. 60 kap. Taupymo kasoje draugijos pinigų yra 500 rub.

Per posėdį draugijos narys Ložinskis, liet., aiškino, kad reikia įsteigti Vilniuje pavyzdinį žuvininkavimo ukį. P. Pimienovas žadąs užleisti ties savo malunu gabalą žemės kudroms įsteigti. Ložinskis padavė dar sumanymą ir Bernardinų sodne padaryti kudras ir pastatyti tam tikrus namus, kur galima butų sukrauti visus žuvininkavimui reikalingus prietaisus. Susirinkusieji visam-kam apsvarstyti išrinko komisiją, į kurią pakliuvo draugijos pirmininkas Šarskis ir nariu — Ložinskis su Barauskiu.

Kalbėta ir apie draugijos organą "Vandens kulturą", kurį žadama leisti trimis vietinėmis kalbomis. Nutarta užkviesti į draugijos narius gubernatorių Liubimovą ir miesto pirmininką Venslauskį. Vieton išėjusio iš valdybos p. Niejolovo, ruso, išrinktas inž. Skripkus, lietuvis. D ras Vileišis paliko, kaip ir buvo, revizijos komisijoje.

KIEK SKYRIAMA KALINIŲ UŽLAIKYMUI.

Nuo Sausio 1 dienos 1910 metų nutarta skirti kasdien vieno kalinio užlaikymui: Kaune po 10 kap., Ukmergėje po 9 k. Ežerėnuose po 12 k., Panevėžyje po 10 k. Šiauliuose po 10 kap., Telšiuose po 10 kap., Raseiniuose po 10 kap., Tauragėje po 11 kap.

KUNIGŲ PASKIRSTYMAI.

Kunigas M. Vaitkus, mokiusįs Insbrucke, paskirtas Telšių gimnazijos kapelionu. Kalba, kad kun. Daukantas į Škotiją nebevažiuosiąs. Škotijoje lietuvių yra apie 700 ir kunigo lietuvio vieta vėl pasilieka liuosa.

SVARBUS NUSPRENDIMAS.

P. Liandsbergio byla su Žemaičių konsistorija dėlei metrikos pertaisymo turi labai didelę svarbą. Kadangi Peterburgo R.-Kat. Kolegija įsakė vietoje "Vitold." parašyti "Vytautas", tai nugis bene galima pradėti visas naujas metrikas rašyti: "Jonas, Petras, Laimingas" į vietą iki šiol rašomųjų: "Ivan, Piotr, Ščensny" ir t.t. Kun. R.M.

DARSUNIŠKĖS.
(Trakų aps.).

Pas mus daug yra mylinčių degtinę. Darsuniškėnams ateina padėti pasilinksminti ir kaimynai iš anapus Nemuno. Rugsėjo 13 dieną žmonelės gėrė-gėrė Darsuniškėse, paskui nuvažiavo anapus Nemuno pavakaruoti, pasiėmę bačkutę alaus. Du darsuniškėnu grįžo naktį iš Bačkininkėlių dvaro, žinoma, įkaušę, ir išvirto iš valties. Vienas prigėrė, antrąjį išgelbėjo. Tokie tai girtuokliavimo vaisiai.

Blaivininkas.

GRAŽUS ŽINOMOSIOS KULTUROS PAPUOŠALAS.

"Siev. Zap. Tel." paduoda žinią apie šitokį, Kaune buvusį, atsitikimą. Einant vienam iš vyresniųjų Kauno kunigų pro miesto ligonbutį, prisikabinęs kažin-koks nepažįstamas žmogus ir, mostaguodamas ir kumštėmis grumodamas, pradėjęs plusti ant ano kunigo už vartojimą lietuvių kalbos. Nuo neprašytojo "kalbų lygintojo" tepavykę tik tuokart atsikratyti, kad ties katedra suareštavo jį miestsargis. Suimtasis pasisakė esąs St. Y. Sonecko. Patikrinti jį nuvarė į Karmelitų skyriaus nuovadą.

NAUJOS MOKYKLOS.

Šiemet Kauno gubernijoje atsidaro 15 naujų liaudies mokyklų, 12 vietų antriems mokytojams; 3 mokyklos perdirbta iš liaudies į dviklesę.

Šiemet direkcija gavo apie 150 prašymų duoti mokytojams vietą. Nedaug tesant liuosų vietų direkcija nedaug tepriėmė pašalinių žmonių, nes visų pirma reikėjo duoti vietą 26 tikriesiems kandidatams, baigusiems šį pavasarį Panevėžio mokytojų seminariją.

MARIJAMPOLĖ.

Tautiškas vakaras, vyskupo Giedraičio jubiliejui pagerbti. Daug buvo kalbama apie šį vakarą, todėl ir žmonės labai jo laukė. Išvakaro net gązdino, kad vietų pritruksią, bet vietų užteko visiems, nes salė buvo didoka, ale ir tuščių nekiek teliko. Svečiai buvo daugiausia inteligentai ir vietinė mokyklų jaunuomenė. Kaimiečių maža kas buvo: matyt, jiems dar nesuprantama tokių iškilmių reikšmė.

Smulkmenas palikdamas "profesijoliniams" kritikams, kurie labai mėgia parodyti "aštrius dantis" laikraščių skiltyse, patsai norįu aprašyti tiktai tą įspudį, kurį iš vakaro išsinešiau.

Nemažiau, ar galima kada geriau suderinti tuodu, visų pageidaujamu: utile cum dulce — pasilinksminimą su nauda, kaip tat pasisekė šio vakaro įrengėjams! Ištiesų: užmokėjai žmogus suviršum porą rublių, prasėdėjai penkias valandas tvankinyje, grįžti gaidžiais namo, — rodos, neperpuikiausiam reiktų buti upui; o čia visai ne: aiškiai jautiesi, kad tavyje pakilę tautiškieji jausmai, naujos mintįs; prakilnųs sumanymai tau skverbte skverbiasi ir šnabžda: "Eik didvyrių keliu"!..

Kaip tas artistas-tapytojas, kuris paprastą, mums visiems žinomą gamtos vaizdelį, pakėlęs ant audeklo, padaro tokį ideališką, masinantį sužadinantį mųsų skonies švelniausius jausmus, taip ir vakaro įrengėjai artistiškai atrinko programos skemonis, suvėrė ant tautiškos stygos taip, jogei visur girdėjosi Tėvynės balsas: "Pamylėk mane labiau", visur buvo gražu. P. Voldemaro ir kun. Staugaičio referatai nupiešė garsaus mųsų didvyrio paveikslą. Pirmasis referatas rodė karštą patrijotą, mylintį ne tiktai savo žmones, savo šalį — ir tos šalies kalbą, ir norintį grąžinti tai kalbai jai tinkamąją valstybėje vietą. Antrasis referatas rodo uolų kataliką, tikybos platintoją ir kulturos Lietuvai nešėją.

Apie p. Bobravičiaus solo dainas nėra ką daug kalbėti: kiekvieną kartą publika rankų plojimu sutikdavo jauną dainių ant scenos ir nulydėdavo: švelnios malonios jo dainos ėjo tiesiai į širdį.

Kas skaitė Vaičaičio eiles, kas skaitė tą pranašo raudą — "Nemunas", tas gali suprasti, kokį darė įspudį į klausytojus, deklemuojant tokiam geram deklematoriui, kaip p. Jokubauskis. Lietuvio širdis krauju liejasi, verkti norisi kartu su Nemunu! Tiktai ar nereikėjo lėčiau, ne taip karštai tą "Nemuną" deklemuoti? Mano nuomone, "Nemunas" — tai vaitojančios, ne užsirustinusios širdies vaikas. O, gal, tai klaidinga mano paties nuomonė.

Malonų įspudį darė tie gyvieji paveikslai. Kaip gyva, išrodė "Kaimo mokykla"! Nevienam atsiminė kudikystė, tos pirmosios a b c, kada "disci pulka" vadžiodami po "lamentorių" paskui mamytę, slebizavome pirmuosius rašto žodžius!

Arba vėl Lizdeika su dukrele ir su vaidelutėmis: rodos "atvirieji laiškai" buvo atgiję! Tas pats Lizdeika su žila barzda, tos pačios vaideliutės.

Žodžiu sakant, ne bereikalo laukėme tos iškilmės: buvo kuo pasigerėti. Įrengėjų Komitetas pasirupino, kad svečiai ilgai atmintų mųsų didvyrio jubiliejų.

Antanas.

KĖDAINIŲ BAŽNYČIA.
(Kauno aps.).

Keliaujant šį rudenį į Šidlavą, prisiėjo man eiti per Kėdainius ir pamatyti tą senovės bažnyčią, kuri — vienu žmonių padavimu — busi pastatyta dar tebesant Lietuvoje stabmeldystei.

Didi ir aukšta, iš raudonų plytų, stovi, kaip milžinas, ant aukšto Nevėžio kranto ir, tartum, juokiasi iš tų 500 metų, kuriuos jau išstovėjo, žadėdama dar du kartu tiek išstovėti. Važiuodamas ar eidamas, pamatai ją stovint už dešimties ir daugiau viorstų, kaip kokią tvirtovę. Bet privažiavus prie kalno, ant kurio stovi bažnyčia, liudnas atsidengia paveikslas. Pirmiausia metai apleistą šventorių su menka, sukiurusia lentų tvorapalaike, kaip nusususio bajoro darže. Vietoje atsakančių milžiniškiems murams vartų — menki varteliai, vos vienam žmogui išlįsti. Takas bažnyčion nuo vartelių į kalną išgrįstas akmenimis tokiuo budu, jogei reikia eiti labai atsargiai, kad sau kojų neišsisukus, o vietoje barjerų pritaisytos kartės, į kurias be pirštinių ne labai galima įsikibti, nenorint sau rankos pasirakštinti. Toliau, ant šventoriaus, gyvuliai ganosi: kiaulės, ožkos...

Gražus senovės gotikas sudarkytas: senoviniai gotiški langai užmuryti, o jų vietoje iškirsti kiti, kurie nepritinka bažnyčios stiliui. Lauko pilioriai vieni nutašyti ir su siena sulyginti, kiti lig pusės nutašyti, o dar kiti palikti su griuvančiomis viršunėmis. Žodžiu, ta senovės Lietuvos bazilika kiek ištolo meilų daro įspudį tiek iš arti liudną rodo paveikslą... Įėjus į vidų, matosi dar didesnis apleidimas.

Pirmiausia rėžia akis ištepimas: lopais mėlyna, lopais balta, ir paties tepimo pasirodo toks obskurantizmas, kad pas gerą ukininką arklininkas geriau yra išteptas. Altoriai taippat ištepti, apstatyti negražiais bagamazais, storu dulkių sluoksniu apkloti ir apdengti sudėvėtomis skaromis. Ant sienų vėl visokių bagamazų prikabinėta, o dulkių nors vežimais vežk. Atsigrįžęs nuo krotų į viškas, matai tai šen tai ten iškabinėtas vėluvas, menkas, negražias. Ant viškų, taip, kad visa bažnyčia gali matyti, pristatyta ir priversta visokių baldų: kopiečių, durų, lentų ir t. t. Pasieniais stovi klausyklos, bet tokios prastos, kad tikrai jokioje vyskupijos bažnyčioje panašių nerastumei. Žodžiu sakant, visur didžiausias apleidimas.

Eidamas Šidlavon, ėjau per Sėtą, Opylauką, Datnavą, Grinkiškį, grįždamas užėjau į Juosvainius, į Žeimę, ir — vi-visur mačiau tai naujas, labai gražias bažnyčias, tai senas, bet puikiai ištęptas ir švariai laikomas. Įdomu, dėlko Kėdainių bažnyčia taip apleista ir taip blogai užlaikoma.

Maldininkas.

TAUJĖNAI.
(Ukmergės ap.).

Rugsėjo 19 d. pirmą sykį atvyko valsčiun naujai paskirtas 7-os nuovados žemiečių viršininkas, Protopopovas. Daugelis gailestauja buvusiojo viršininko, p. Černikovo: buvo prieinamas, rupestingas ir prielankus žmonėms.

Turime dvi mokykli, berniukams ir mergaitėms. Mergaites ne labai noriai leidžia mokyties. Mokytojas — lietuvis, mokytoja — rusė. Mokytojaus padėjėja ištekėjo ir jos vieta dar neužimta. Turėtųmėm šiokį tokį chorą, bet bažnyčioje neleidžiama giedoti: mat, klebonas — nebejaunas; sunku laukti užsitraukus pamaldoms. Gieda tiktai per atlaidus.

Suplikacijas tebegiedame su barbarizmais.

Choras nenoriai susirenka padainuoti ir šiaip-jau tautiškas dainas.

Bobų ponaitis.
"V."

VEIVERIAI.
(Marijam. apskr.)

Veiverių mokytojų seminarija, galima sakyti, yra vienintėlė šios rušies mokykla, lietuviais užkimšta. Gana tik nurodyti, kad šiemet ją baigė tik vienas lenkas, vienas baltgudys ir keturi vokiečiai, o visi kiti (19) — lietuviai.

Prie to reikia pridurti, kad vokiečių visai mažai. Šiemet, sulyginant, baigė mokyklą tiek daug vokiečių užtai, kad pirmais metais po straiko jie buvo greičiau priimti, kaipo tykųs žmonės. Su laiku, galima tikėtis, kad jų skaičius mokykloje sumažės, nes ir dabar kituose kursuose jų, sulyginant visai maža.

Bet nežiurint į tai, kad vokiečių ypač lenkų tiek yra maža, vienok išrodo, kad Veiverių mokytojų seminarijoje šeimininkauja svetimtaučiai.

Ir taip, III kurse lenkas buvo tik vienas. Vienok dėl jo vieno tikėjimas buvo išguldomas lenkų kalba ir ne atskirai, bet per pusę valandos, tikėjimui paskirtos. Gera teisybė! Lietuvių 19 — klauso tikėjimo pusvalandį, lenkas vienas — klauso irgi beveik pusvalandį. Čia jau netik lietuviams skriauda, bet netinkama ir iš mokymo atžvilgio. Nes lietuviai, nesuprazdami lenkų kalbos, nenoroms tikėjimo lekciją paverčia — ot taip sau. Taippat galima pasakyti ir apie lenkus, kurių atsiranda kurse nors du ar trįs.

"Š."

Naudingi Patarimai.

(Iš "Kaip užsilaikyti pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą").

(Tąsa).

siaustų ir kailinių šildo mus tik tiek, kiek pats kunas gal išdirbti šilumos, nes, kaip virršuje pasakyta, net "kuošilčiausis" drabužis nešildo mųsų, bet gelbi nuo pragaištiės šilumos. Iš tos priežasties vėl atsiranda reikalingumas kuniško judėjimo ir kuno mankštimo. Mokslinčius ar rašėjas šaldamas prie savo rašomojo stalinko, veltui stengiasi susišildyti šiltais storais drabužiais ar dažnu pečių kurenimu; daug geriau butų, kad jis sukeltų didesnį kraujo bėgiojimą energišku judėjimu, — tai butų sveikiau.

KĄ VALGYTI ŽIEMĄ?

Žmogaus organizmas primena iki žinomam laipsniui rušį gyvos krosnies. Idant atsakančiai (teisingai) dirbtų, tur but "penimas" gera kurenamaja medega — penu. Rušis kurenamosios medegos čia, lygiai kaip prie paprastos krosnies, prisilaiko prie sudėjimo, t. y. prie sudėjimo žmogaus kuno; kaip krosnyje paskirtame malkoms negalima kurinti angliai, taip ir ligotas žmogaus organizmas nebetur pajėgų pervirinti (sugromulioti) sunkių valgių ir gėralų, kokius pervirina paprastas darbininkas.

Butų kaip butų, tečiau prie manytinės, taippat ir prie naturališkos krosnies juo daugiau reikia sušildymui kurenamosios medegos, kad šaltesnis yra apsiaučiantis oras.

Apie didumą mųsų krosnies triuso t.y. kuno galima manyti iš to, kad prie temperaturos oro, turinčios 12° šalčio, reikia iki 50° šilumos dėl išlyginimo temperaturos, tuotarpu kambario krosnis tuomet išlygina tik 25° arba tik minėto skirtumo pusę. Kadangi maistas yra kuru mųsų kunui, todėl žiemą daug daugiau suvalgome, negu vasarą. Apart to įvairųs valgomieji daiktai tur įvairią kuro vertybę: lašiniai, pavyzdžiui, yra taip prilyginami prie duonos, kaip angliai prie durpių. Pertai yra labai svarbu lygiai kaip iš atžvilgio į hygijeną, taip ir ekonomiją atsakantis ištyrinėjimas ypatybių žiemos valgių.

Žiemą gyvename kaipir žiemiame klimate, dėlei to naudingu yra vartoti tuos valgius, ačiu kuriems žiemių gyventojai be kenksmo dėl savęs iškenčia didelius šalčius, vieš pataujančius jų kraštuose. Svarbiausiaja sudėtine jų maisto dalimi yra taukai ir įvairios rušies mėsa. Laponiečiai, Islandiečiai, Kamčadalai, Eskimosai ir Grenlandiečiai minta beveik tiktai žvėriena. Apskritai, tiktai labai trumpą laiką per metus jie turi sviežių žaliumynų ir rugščių uogų. Daugiausia gi jie minta žuvimis, juros šunimis, ruoniais, elniais ir meškomis (lokiais).

Visi keleiviai taippat atkreipia atydą į tą, kad šiaurės gyventojai yra labai valgųs, o mokslas jau senai išaiškino, kad tai yra visai naturališkas reikalavimas (daiktas), fizijologiškai visai išteisinamas. Ant tų pačių pamatų anglų marininkai kelionėje į šiaurę gauna nuo rando daug daugiau mėsos ir apskritai didesnes porcijas, negu kelionėse į karštus kraštus. Šalčiams esant riebių valgių ir žvėrienos valgymas yra tuo geresnis už augalinį, kad sustiprintas alsavimas iš priežasties šalčio daugiau sutveria kune šilumos labiausia per sugromuliavimą (sudeginamą) taukų.

Žiemą męs suvalgome daug daugiau, ir tas mums nekenkia, nes gromuliavimas eina daug energiškiau. Vasarą apsunkinimas kokiu-nors valgiu vidurių suteikia slogas, o riebųs valgiai iššaukia net priklumą; žiemą gi vidurių gromuliavimas yra geresnis, kraujo skrajojimas energiškesnis, išsidirbimas sunkos gromuliavimui turtingesnis, dėlei to net didesnis riebių valgių skaitlius nekenkia organizmui.

Todėlei žiemą taippat galima valgyti: riebi įvairios rušies mėsa, lašiniai, įvairios rušies ankštiniai vaisiai gerai suvirinti ir pritaisyti su geru pavilgu, riebus suris, nenuimtas pienas, pyragai ant sviesto kepti, bet visi valgiai ir gėralai privalo but valgomi šiltais. Šalti riebųs valgiai ne tiktai tur blogą skonį, bet ir sunkiai yra gromuliuojami, o kai kurie iš jų (avies taukai — lajus) šalti net negali buti vartojami valgiui, apart to šilti valgiai yra naudingesni ir pigesni mųsų organizmui. Valgydami kokį-nors valgį neužšildytą męs prarandame žinomą dalelę, esančios mųsų kune pajėgos, ant sušildymo jo iki kuno temperaturai, pertai šita dalelė pripuola dėl tikrojo maitinimosi. Išgerdami-gi stiklinę šiltos kavos temperaturos 52° (laipsnių), padidiname temperaturą mųsų organizmo ant 15° prieš normą, kas tuojaus taippat apsireiškia tuo, kad męs pajuntame viso kuno užkaitimą. Todėl nepridera gerti ir valgyti perdaug karštų daiktų, nes gali pakenkti dantims ir skrandžiui (pilvui).

Karšta kava ir arbata, turinčios temperaturą didesnę ant 10 ar 12 laipsnių už temperaturą mųsų kuno, yra tikriausiais gėralais greitam su šilimui žiemą, lygiai kaip energijos iššaukimui prieš ar po sunkaus nuvargimo.

Yra tai kuogeriausi įrankiai ir atsakančiausi, o drauge ir kuopigiausi; tečiau daugelis ypatų, nežinodamos apie tai, vartoja ir kitus iš pažiuros su šildančius gėralus, tarp kurių dažniausia yra degtinė ar spiritas. Išpradžių jie tikrai už šildo mųsų kuną: bet tai darosi organizmo lėšomis. Paskiau-gi greitai atsiranda reakcija; visa sandėlinė maisto medega greičiau tampa suvartojama ir žmogus dar labiau šąla, veidas jo persimaino, akįs įdumba, o tuomet nustojęs pajėgų ir pasipriešinimo stojasi auka įvairių kenksmingų įtekmių.

Todėl tegul visi žmonės, kuriems brangus yra skatikas, ant galo neužmiršta, kad šilta kava su pienu yra daug pigesniu ir sotingesniu maistu, negu apsvaiginantieji gėralai. Be-to karšta kava ir arbata iššaukia taippat didesnį širdies darbavimąsi ir kraujo sunkstymąsi, kas yra labai svarbiu žiemos laike.

Žiemą nuolatinis vartojimas šaltų valgių nėra atsakantis, nes kenkia visam organizmui. Žmonės kurie nuolat vartoja šaltus valgius pietams, nėra užganėdinti tokiais pietais, nors ir sotais; kunas ir protas jų nėra taip liauni, kaip po šiltų valgių.

Nesykį klausinėjau apie tą darbininkų, priverstų mėnesiais vartoti pietams šaltus valgius iš neprigulinčių nuo jų aplinkybių. Šitiems žmonėms atnešdavo valgius žmonos iš sodžių arba iš priemiesčių, esančių toli nuo fabrikų, todėl priversti budavo valgyti visai šaltus tokius valgius, kaip bulves, rugintus kopustus ir kiaulieną. Visi jie paliudydavo, kad mažiau esą pakakinti ir mažiau vikrųs, negu kaip po šiltų valgių. Nuolatinis šaltų valgių vartojimas ne tiktai kenkia visam organizmui, bet iššaukia dar palinkimą prie degtinės. Visi mokslinčiai, kurie užsiimdavo šituo dalyku, vienbalsiai išreiškia tą-pačią nuomonę, todėl pridera rupestingai stengtis, idant darbininkai visur galėtų vartoti pietams šiltus valgius, arba galėtų susišildyti atsinešus su savimi valgius. Yra tai tiesiok darbdavėjų pareiga.

(B. T.)

Iš Lietuviškų Dirvų.

Waterbury, Conn.

Pas mus oras jau perdaug atvėso, o rodos toksai ankstyvas šaltas oras butų ir pergreit.

Darbai slenka vidutiniškai, bet bedarbių vistiek yra pakaktinai. Čia sunkus darbininkams ir dirbantiems pragyvenimas, o ką jau pasakoti apie bedarbius, neturinčius prieglaudos. Viskas brangu neišpasakytai. Tik vieni svaiginantieji gerymai nepabrangsta, pertat smuklininkai žerdami pinigus sau tik juokuoja. O kas jiems rupi, jei žmogus ir paskutinį centą pas juos paliks.

Pereito mėnesio 17 dieną buvo mėnesinis susirinkimas Šv. Juozapo Brolijos (91 kuopos S. L. R. K. A.). Susirinkime apie dr-stės reikalus mažai kalbėtasi, kadangi komitetas nelabai kam leidžia išreikšti savo nuomonę. P. J. Čepukaitis (Kovas) dr stės gerovei įnešė naują sumanymą, butent, kad kiekvieno dr stės sąnario pati taippat privalanti prigulėti prie Susivienijimo ir tai neatbutinai ne kur kitur, tik prie tos pačios dr stės (Brolijos), prie kurios ir vyrai prigulį. Girdi, męs, vyrai, prigulime dabar prie šitos dr-stės, o mųsų moters kažin kur, prie kokios ten 11 kuopos. Kuomet prigulėsią moters, tada busią galima padaryti antras skyrius ir busią galima tuo budu kitas kuopas aplenkti. Tečiau p. Čep. neminėjo nei jokios kitos kuopos, kaip tik tą nabagę 11-tą, kuri turbut labai daug nusidėjus prieš Šv. Juozapo Brolijos komitetą.

Iš tokio įnešimo susirinkusieji tik pasijuokė ir nei vienam neatėjo į galvą pritarti.

Vargas mųsų dr-stei, jei maža dalis sąnarių lanko susirinkimus, taigi komitetas vienas, ką nori, tą ir veikia, nėra kam pasipriešinti.

Štai neišeina man iš galvos vis dar tasai garsus 24 seimas. Mųsų kuopa seiman išrinko vieną delegatą, V. Stankevičių, kadangi permaža mųs kuopa. J. Riktoraitis taippat užsimanė važiuoti, bet kaipgi važiuosi be mandato. Taigi jam mandatą davė Apaštalystės Maldos Dr-stė, bet pastaroji neturi pinigų. Mat man datas nieko nelėšuojąs tatai jis ir išduodama. Ir kas čia dabar daryti? Reikia pinigų! Tatai mandatas p. Riktoraičiui išduota nuo Ap. Maldos dr. (107 kuopos), o pinigai kelionės paimta nuo Šv. Juozapo Br. 91 k. Kaip sugalvota taigi, taip ir padaryta: viena kuopa pasiuntė delegatą, o kita turėjo užmokėti 50 dol. kelionės lėšoms.

Ir tas visas "gešeftas" atlikta be sąnarių žinios ir męs ligšiol tylime, niekam nieko nesakome, kad mųsų išdui truksta 50 dol.

Kažin ką pats p. Riktoraitis mano apie tuos 50 dolerių?

Šv. Juoz. Br. sąnarys.

Rochester, N. Y.

Oras pas mus jau atvėsęs ir sniegas jau pasirodė, kas reiškia, kad jau artinasi šaltoji žiemelė. Gal ne vienam pasidaro žiauru į tai pasižiurėjus, o užvis labiaus vargšams baisus išrodo tas gnaibantis svetis.

Darbai pas mus jau pasitaisė ir taip dabar jau dirbama, kaip dirbta pusantrų metų atgal. Tatai ir darbas lengva gauti, o juo labiau, kas gali susikalbėti angliškai ir kas moka bent kokį amatą.

Pas mus jau pasibaigė šventės, besitęsiančios dvi ištisi savaiti. Mat apvaikščiota 75 metų sukaktuvės nuo miesto Rochester įkurimo.

Lietuvių čia gyvena gražus burelis, galėtų jie lengvai ką nors nuveikti tautos labui, bet kad tarp jų nėra vienybės, o be pastarosios nėra jokios ir stiprybės. Vieni vadinasi katalikais kiti socijalistais, treti babtistais(?) ir dar kitokiais vardais. Tai ar-gi toli nueisi be meilės ir susirišimo.

1906 metais čia sutverta lietuviška parapija vardu Šv. Jurgio, o ir šiandie anoje nėra jokios tvarkos, nes dar neiliotai neišmokėti. Kas tam dalykui kaltas, ar tai parapijos komitetas, ar kas kitas, negaliu pasakyti, vienok tvarkos nėra. Laikoma tankiai mitingai, žadama nuolatos bažnyčia statyti, bet kaip nestatoma, taip ne.

Mųsų mieste linksma gyventi, o ypatingai vasaros mete, nes aplinkui yra daugybė parkų, daržų ir miesto gatvių pašaliai medeliais papuošti.

Uždarbiai vidutiniški, bet pragyvenimas labai brangus, o ypač stubų nusisamdymas.

Lietuvos Kareivis.

Reading, Pa.

Šitame mieste lietuvių gyvena nedidis burelis, bet dėkui ir tiems, nes visi gražiai sutinka.

Čia yra Šv. Antano dr-stė, kuri tuo tarpu gana gražiai gyvuoja, nes sąnarių skaitlius nuolatos vis didinasi.

Bet daug daugiau geriau ir linksmiau vietiniams lietuviams butų, kad jie čia turėtų savą bažnytėlę, kur galėtų prigimtoj kalboj išgirsti Dievo žodį. Ir vienas Dievas težino, ar kuomet nors męs sulauksime čia sau lietuviškos bažnytėlės, ar ne?

Tečiau vis-gi mums lietuviams katalikams reikėtų ne nusiminti, turėti viltis ir karštai bažnyčios įsteigimui darbuoties, o vis-gi bus galima laimingesnių laikų sulaukti, kadangi mums be bažnyčios sunku ir negalima gyventi.

Ligšiol męs vis dar glaudžiamės prie lenkų bažnyčios, bet kadangi dabar lenkų skaitlius pasidaugino, tai jų norima pastatydinti sau naują bažnyčią. Be abejonės jie kalbįs ir lietuvius prie jų naujos bažnyčios prisidėti, pertat lietuvius ir nuskriausti galėtų. Tečiau netikėtina, kad lietuviai glaustųs po svetimu sparnu, kad paskui juos pajuoktų, ir dar nuskriaustų. Lietuvis lenkui ne brolis ir ne tautietis, dėlto jiems ir bičiuoliuoties neužsimoka.

Dirbama neblogiausia ir kiekvienas iš kitur atkakęs visuomet ligšiol gavo darbą.

Šiemet pradėta dirbdinti didelę šapą, dudų dirbtuvę, kuri vadinsis No. 6 ir kur bus dirbama storiausios geležinės dudos. Kuomet užbaigs tą dirbtuvę statę, tuokart čia reikės daug dar darbininkų ir iš kitur.

Keistutis.

Sydney Mines N. S. (Kanada).

Čia lietuvių randasi į 50 asmenų, bet visi pakrikę gyvena. Butų labai gerai, kad vietiniai lietuviai susitvertų sau bent kokią dr-stę, susieitų artesnėn pažintin ir, taip sakant, padarytų vienybę. Bet... viena lietuviams nelaimė, kad jie labai pripratę girtuokliauti, o juk girtuokliavimas prapuldo ne tik pavienius, bet cielas tautas.

Wa. Ba.

AMERIKOS ŽINIOS.

Deportuota 10.411 asmenų.

WASHINGTON, D. C. Žemdirbystės departamentas Spalių 23 d. išleido Rugsėjo mėnesio biuletiną kas link emigracijos Pagal to biuletino neįleista į Jungtines Amerikos Valstybes ir nusiųsta atgalios pereitais fiskališkais metais: 1 valkata, 56 elgetos, 24 poligamistai, 181 idijotų ir protu sergančių, 4.401 ateivių, kurie be abejonės butų palikę vieša sunkenybe, ir 273 kriminalistai. Be to labai daug asmenų dėlei kitokių priežasčių sugrąžinta atgal. Išviso pereitais metais deportuota 10 411 asmenų. Liepos mėn. į Jungtines Amerikos Valstybes neįleista 218 asmenų.

Tame pat biuletine atrandama apskaita tik už vieną pereito Rugsėjo mėnesį. Tai gi tame mėnesyj emigrantų įleista 67.619 asm., deportuota gi 1.207. Buta emigrantų iš Afrikos, Kinijos, Japonijos, Anglijos, Vokietijos, Italijos, Airijos ir net du iš Koreos. Tečiau už visas kitas tautas daugiausia atkeliauta italų iš pietinės Italijos.

Jurų aukos.

CASTPORT, ME. Platusis Atlantiko vandenynas, kuris paprastai šiame laike ima bušuoti, sukeldamas smarkiausias audras, jau prarijo kelias dešimtis žmonių aukų. Nors ligšiol dar nepatvirtinta, kiek asmenų nuskendo, bet daleidžiama, kad ne mažiau 34 asmenų, kadangi išgelbėta tik 6 žmonės, susidaužus ant uolų garlaiviui "Hestia", plaukiančiam iš Glasgow'o į St. John, Kanadoje. Garlaivyj buta tik keturių keliauninkų, jaunų škotų. Kiti-gi — tai garlaivio įgula. Kapitonas su keliais jureiviais įsėdęs valtin, bet jo niekur su valtimi dar neužtikta. Regis ir jis su saviškiais nuskendo. Kaltinama už tai styrininkas, kuris nesupratęs signalų ir garlaivį pasukęs ne savan kelian, ir tatai užbėgęs ant uolų. Bet pats kaltininkas taippat nuskendęs. Rudenimis ir pavasariais abelnai vandenynai labai audringi, dėlto ir kelionės tais laikais buna pavojingos.

Motinos sopulis.

CHEYENNE, WYO. Sundadace buvo tragiškas ir kiekvieną žmogų perimantis baisus atsitikimas. Nekokia Lent Henderson, budama su kudikiu ant kiemo, staiga stuboje išgirdo savo poros paliktų vaikų baisų rėksmą. Motina pasodino kudikį ant kiemo ir nubėgo stubon. Vargšė motina čia pamatė baisiausią daiktą. Priešai jos abudu vaiku šliaužė didelė barškiančioji angis — jau pirmiau vaikeliu su savo nuodingais dantimis įkandus.

Nelaimingoji motina tuojau nutvėrė abudu vaikučiu ir išnešė ant kiemo, kur jos laukė naujas smugis. Paliktas ant kiemo kudikis prišliaužė prie šulinio ir įkritęs anan prigėrė.

Angies įgeltu vaiku tuojau numirė ir motina paskui gavo proto sumaišymą.

Išmetė brilljantus.

SAN FRANCISCO, CAL. Alasca-Yukon-Pacific parodos Seattle prezidentas, J.E. Chilberg, keliaudamas traukiniu iš Seattle į Portola su savo pačia, uetyčia išmetė iš traukinio per langą pačios brilijantinius žiedus ir auskarius, vertės kelių šimtų dol. Jo pati vagone budama nusiėmus brilijantus ir sudėjus į stiklą su vandeniu, o tą stiklą pastačius ant vagono lango. Jos vyras, norėdamas uždaryti langą, paėmė stiklą ir vandenį išliejo laukan sykiu su brilijantais. Ant artimiausios stoties Chilberg išlipo ir, nusisamdęs gar vežį, nuvažiavo brilijantų ieškotų, bet niekur jų neatrasta.

Gal kuomet nors anais pasinaudos koks vargdienėlis, nes milijonieriams brilijantų netruksta.

Skraidžiosime oru.

NEW BRUNSWICK, N J. Kolegijoje Rutgers turėjo paskaitą į draugovę State Microscopical Society profesorius Julius Nelson, kuris apreiškė, kad po kelių metų žmonėms nereikėsią jau žeme vaikščioti, bet jie skraidžiosią padangėmis kaipo paukščiai. Profesoriaus Nelsono nuomone, busią išrasta tam tikri sparnai, kuriuos žmogus prisegsiąs ir lengvu budu kojom juos valdysiąs ir dar taip ilgai, kiek jis sau norėsiąs. Tie sparnai busią taip lengvi, kad jie bus galima nešioties švarko kišeniuj ir kiekvienam jie busią prieinami. Kas tokius sparnus išrasiąs, profesorius Nelson tečiau nepasakė... Vistai žmonių svajonės, kurios negreit kiba bus pasekmingai apvainikuotos.

Areštuotas už daugpatystę.

NEW YORK. Čia policija areštavo nekokį Jokubą Temperą, turintį 62 metu ir penkias pačias, o važiuojantį į Connecticut, kad apsivesti su šeštaja. Nepaprastas tasai senis policijai prisipažinęs, kad jis turįs tiek pačių, kad jų visų nežinąs nei vardų. Apie pastarasias penkias tik žinąs, kur jos gyvenančios, nes jis anas paeiliui lankęs. Vienok tokia daugybė moterų, esą, jam apsibrido, tatai jis norįs sau šviežesnių vis gauti. Girdi, tai jo toksai esąs paprotįs ir be to negalįs apsieiti.

Tafto puota.

JACKSON, MISS. Pereitą utarninką čionai apsilankė keliaujantis prezidentas Taft, kur jis priimta tikrai karališkai. Viešbutyj "Edwards" atsibuvo puota 8.000 dol. lėšomis dėl 225 asmenų. Visi stalams indai ir mažmožiai pargabenta iš Chicago, butent: 4.000 porcelianos indų, 2.000 visokios rųšies stiklų, 2.500 sidabrinių šaukštų, peilių ir šakučių, 750 staltiesių ir daugybė kitokių daiktų, neišimant nei liktorių. Svaiginančių gėrymų nebuta, nes Mississippi valstybė yra "sausa". Bet kur užsiglaudus gal ir gerta.

Kompanijai smugis.

CLEVELAND, O. Ohio valstybės viršiausias teismas nesenai nusprendė, kad naturališkas gazas, kokiu apšviečiama ir apšildoma miestai Cleveland, Acron, Canton, Massilion ir New Philadelphia turi lėšuoti 30 centų už 1.000 kubiškų pėdų ir tie miestai galį tokias kainas sau priimti. Kompanija-gi, jei jai tas nepatinka, gali pasiimti sau visas gazo dudas ir keliauti kur nori, o miestai sau pats įstengsią tuo gazu pasinaudoti, nes gazą žemėj randasi ne vienų kapitalistų naudai. Teismo nusprendimas įeina veikmėn Lapkričio 15 d., o smugį gauna kompanija East Ohio Gas Co.

Vaikai stato paminklą.

CLEVELAND, O. Ant Lakeview kapinyno bus pastatytas paminklas Amerikos vaikų aukomis, kurių jau surinkta 1.000 dol. Paminklas bus pastatytas atminčiai žuvusių mokyklos gaisre vaikų Clevelando priemiestyj Collinswood. Kaip žinoma, tame gaisre žuvo 165 vaikai. Miesto taryba be to tam tikslui paaukojo 500 dol. ir norima, kad tasai paminklas greičiau butų pastatytas.

Mėto bombas.

EUREKA, CAL. Amerikonų neapykanta ant japonų pastumia nekuriuos niekšus net prie piktadarybių. Štai čia po artistiškų išdirbinių sankrova, priklausančia japonams, nežinia kas pakišo bombą, kuri plyšdama sunaikino sankrovą ir visas prekes tenesančias. Kitose vietose taippat po japonų namais atrasta bombos. Tokie piktadariški nekurių niekšų pasielgimai gali dar pagimdyti diplomatiškuoju keliu nesutikimus tarp abiejų viešpatysčių.

De Lare neišduos.

LOS ANGELES, Cal. Šito miesto piliečiai, skaitliuje kelių tukstančių, sutaisė protestą prieš išdavimą Meksiko valdžiai politiškojo pabėgėlio, dr. Gutiereso de Lare, kurio Meksiko prezidentas Diaz labai pageidauja, kad paskui ant jo išlieti visą savo pagiežą. Vietiniai piliečiai pareikalavo, kad jis butų iš kalėjimo išleistas, nes jis kaltinamas tik už tai, kad protestavęs prieš kraugerio Diazo pasielgimus.

Kantrybės! o Amerikos valdžios pasielgimas tuoj bus pakeista Rusijos forma.

Tikroji filantropė.

NEW YORK. Nekokia milijonierė Karolina Phelps — Stokes, kuri šiais metais numirus, paliktu testamentu liepė pastatydinti New Yorke kelius švarius, sanitariškus namus darbininkams, o taippat paliko dideles sumas nigerių ir indijonų apšvietimui. Iš paliktų penkių milijonų dolerių tik menka dalis teko giminėms, nes viskas pavesta humanitariškiems reikalams.

Juodrankis pakarta.

NEW CASTLE, PA. Vietiniame kalėjime pereitoj savaitėj pakarta italas Rocco Racco, "Juodosios Rankos" gaujos vadovas, kuris savame laike nužudė valstybės girių prižiurėtoją su apiplėšimo tikslu. Piktadaris, eidamas po kartuvėmis, neišreiškė jokios baimės ir prieš mirsiant apreiškė, kad jis visiems savo kalčias atleidžiąs. Pasirodė didžiausiu niekšu net giltinės akyvaizdoj... Tai ir esama visokių žmonių.

Amerikos sufragistės.

NEW YORK. Nekurios karštos Amerikos sufragistės, norints dar neiškariavo sau politikoje lygių teisių su vyrais ir rinkimuose dalyvauti dar neturi teisių, o tas bene ar nebus dar labai tolimoj ateityj, jau dabar galvoja, kokią moteriškę jos turį išrinkti į Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentus ir kokios moterėlės įeisiančios paskui kabinetan. Protingesnės sufragistės iš savo draugių juokiasi, kad jos gaudo drumstame vandenyj žuvis.

Rockefeller ir tinginystė.

NEW YORK. Žibalo trusto tėvas, milijonierius John D. Rockefeller, paaukojęs milijoną dolerių daktarų specijalistų komisijai, kuri kovoja su darbininkų tinginyste ir abelnai jų mieguistumu. Žinoma kadangi, kad pagal daktarų tvirtinimų, žmogus tingintis dirbti, yra sergantis tinginystės liga, kurią pagimdo tam tikri bacillai. Tinginys žmogus gali but išgydytas, jei jis bus gydomas tam tikrais vaistais. Tai-gi milijonierius, nors pats nieko neveikia, bet nori, kad kiti jo ir kitų tokių naudai dirbtų, pertat ir paskyrė tam tikslui milijoną dolerių. Daktarai bandymus pradėsią pietinėse valstybėse, kur tarp darbininkų tinginystė labai prasiplatinus.

TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS

GRAMATIKA

Dėl Lietuviškų mokyklų Šiaurinėje Amerikoje

PARENGTA S. P. TANANEVIČIO.

Jau išėjo iš spaudos nauja Lietuviška Gramatika, parankiausia mokinimui vaikų. Dėl lengvesnio supratimo mokiniams ir parankumo mokintojams bei mokintojoms, joje yra pabrėžta mokintojų klausimai ir mokinių atsakymai. Po kiekvienos kalbos dalies yra patalpinta trumpos pasakaitės bei eilės išskyrimui žodžių pagal jų rųšies.

Ši gramatika yra parupinta S. P. Tananevičio, autoriaus Lietuviško Lementoriaus, kurį vartoja kone visos Lietuviškos mokyklos Amerikoje ir iš dalies Lietuvoje.

Taigi kaip Lementorius taip ir Gramatika yra atsakančiausiu rankvedžiu Amerikos Lietuviškoms mokslainėms, dėlto tikimės, kad gerbiami mokintojai bei mokintojos pasinaudos iš tos gramatikos.

Kaina knygos drutuose apdaruose tiktai .. 50c.

J. M. TANANE VICZE

3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Mokykloms.

Pranešame garbingiems mokintojams ir mokintojoms lietuviškų mokyklų, jog atspaudinome

LIETUVIŠKĄ GRAMATIKĄ

parankiausią mokinimui vaikų, nes joje yra pabrėžta mokintojų klausimai ir vaikų atsakymai.
Kaina drutuose apdaruose.....50c

APART TO

turime savo spaudos dar sekančias reikalingas mokykloms knygas:

Lementorius Lietuviškoms Mokykloms Šiaurinėje Amerikoje. Kaina.....25c
Chrestomatija. Dalis I. 50c
Chrestomatija. Dalis II. 50c
Chrestomatija. Dalis III. 65c
Istorija Sventa Seno ir Naujo Įstatymo.....50c

Kitokios "Kataliko" spaudos knygos

Musiškiai užsienyje. Juokingas aprašymas tulo ruso su pačia kelionės į Paryžių. Parašė N. A. Leikin, Išguldė Magnus Parvalkietis. Pusl. 216. Kaina 50c

Vėjinis Malunas. Pagal lenkišką parašė P. B. Puikus aprašymas apie žydą maluninką. Pusl. 64. Kaina.....50c

Ciecorius Domicijonas ir Kasėjai Katakumbose. Istoriškas aprašymas laikuose krikščionių persekiojimo. Kaina.....50c

Gyvenimo Gabalėliai. Telpa joje 13 puikių apsakpmėlių apie vargus šiandieniniame gyvenime Lietuvoje. Pusl. 50. Kaina.....25c

Dangus. Pagal K. Flaumarion parašė P. Brandukas Pusl. 193. Kaina 60c
apdaryta.....75c

Rašant ar siunčiant pinigus uždėkit tokį antrašą:

JONAS M. TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Naujausis Lietuviškai-Angliškos Kalbos

RANKVEDIS

Norints yra daugelis išleistų Lietuviškai-Angliškos kalbos Rankvedžių, bet nuolat girdint lietuvius skundžiantis, kad jiems yra anie neparankųs, nesuprantami, męs išleidome naują Rankvedį, kuris bus prieinamu ir suprantamu kiekvienam, nors ir labai mažai mokytam lietuviui. Su šito Rankvedžio pagalba kiekvienas, nors ir nė žodžio nemokantis angliškai, be pagalbos mokintojaus trumpame laike išmoks skaityti, rašyti ir grynai kalbėti angliškai. Jame mat surinkta reikalingiausi žodžiai, pasikalbėjimai, trumpos pasakaitės, vardai visokių daiktų ir tt. Pirmiausia jame telpa lietuviški žodžiai, paskui angliški, o trečioje eilėje kaip reikia teisingai ištarti angliškus žodžius. Ant galo dar telpa labai naudingas lietuviams pamokinimas: Kaip tapti Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiu.

Nusipirkę tą knygą ir atidėję nors trumpą valandėlę liuoso laiko įgysite sau neapmokamą turtą, nes išmoksite taip mums reikalingą šioje šalyje anglišką kalbą.

Jos kaina: Prastuose apdaruose.....$1.00
Drutuose audeklo apdaruose.....$1.25

Pinigus siųsti reikia ant šio adreso:

JONAS M. TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Lietuviams!

Gyvename krašte, kuris su savo pažanga eina pirmiau kitų. Čia viskas vystosi, auga, didinasi ir tobulinasi kiekvienoj visuomenės gyvenimo rušyj, nei kur kitur.

Tasai milžiniškas pažangumo judėjimas šviesiausia atsimuša presoje.

Amerikos laikraščiai stovi pirmoj' eilėj' už visus kitus pasaulio laikraščius su savo ypatybėmis, su informacijų gausybe ir pigumu.

Amerikos laikraščio skaitytojas, paėmęs laikraštį į rankas, mato viską, kas pasaulyj dedasi, kas atsitinka šitame krašte, žino kas veikiasi jo mieste, apielinkėje ir valstybėje.

Ir męs, lietuviai, esame dalimi tos pirmžengystės tų laikraščių ir męs privalome su tomis Amerikos vilnimis plaukti, eiti su pažanga, nes pasipriešinimas gali mums atnešti pavojų. Taip kaip Amerikos laikraščiai su savo pirmynžanga daro stebėtinus dalykus, taip ir męs lietuviai privalome to kelio laikyties.

Privalome skaityti "Kataliką" ir jo išleistas moksliškas knygas, o tuokart męs įgysime daugiau šviesos ir pastebėsime kas pasaulyj veikiasi.

Laikai jau pasitaisė, kongreso nutarimai apie muito tarifą visas abejones nuvarė šalin. Dirbtuvių savininkai žino ko laikyties, ir pramonė pradeda eiti su visu smarkumu. Ant darbo stokos niekas nesirustįs.

Daug skolų, kokios nuo seniau pasiliko, kuomet Amerikoje buvo krizis, atneša išleistuvei nuostolius, dėlto, broliai lietuviai, meldžiama su tomis skolomis tuojau atsilyginti, idant laikraščiui "Katalikui" padaryti pagerinimus, kad butų daugiau žinių ir apysakų.

Daug gauname naujų užsakytojų, gauname daug laiškų, kurių nerekliamuojame, kaip kad kiti laikraščiai daro, bet atsiranda taippat lietuvių, kuriems paminėjus apie laikraščio skolą, nieko neatsako.

Kad padaryti geresnę tvarką, maloningai meldžiama, Gerbiamųjų "Kataliko" Skaitytojų užsimokėti užsilikusią prenumeratą ir pagaliau atnaujinti naują.

Kad Gerbiami "Kataliko" Skaitytojai butų užganėdinti, darome tik dėl jų sekančias ofertas:

Kas atsilygįs už "Kataliko" užtrauktas skolas, tasai gaus dovanų mųsų spaudos knygų vertės **50c**.

Užsimokėjusieji už šiuos metus pilnai, jei "Kataliką" užsisakys ateinantiems metams, ty. jei prisiųs 2 dol., gaus dovanų mųsų spaudos knygų vertės **vieno dol**. Knygas galima išsirinkti iš mųs kataliogo.

Kas nuo šio laiko naujai užsisakys "Kataliką" ir prisiųs 2 dol. — tam laikraštis ligi Naujų Metų siuntinėsis veltui ir gaus dovanų mųsų spaudos knygų vertės **75c**.

Tas dovanas garsiname tiktai trumpam laikui, dėlto tegul dąbar lietuviai pasinaudoja.

Laiškus rašant ir pinigus siunčiant adresuoti:

J. M. TANANEVICZE
3244 So. Morgan st.
Chicago, Ill.

Savaitinis Kalendorius

Lapkritys 1909 m.

4 k. Karolio Bor. vysk.
5 p. Zakarijaus.
6 s. Leono Išpaž.
7 N. Fliorencijaus vysk.
8 p. Gottfrydo vysk.
9 u. Teodoro kank.
10 s. Andriejaus Avel.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Ispanijoje norints valdžioje įvyko permainos, tečiau liaudis vistiek kurstoma prieš dabartinį labai nepopuliarišką karalių Alfonsą ir abelnai prieš monarchiją. Naujasis ministerių kabinetas kraštui nelemia jokių palengvinimų, nors žadėti ir daug ką žada. Pasklydęs garsas, kad naujasai kabinetas pirmiausia stengsis kuogreičiausia Morokke su trumpinti karą, o paskui atkreipsiąs savo krašte atidžią į vienuolijas, panašiai Prancijos valdžiai. Kaip nebuk, bet tenai vis-gi kokios nors permainos turės įvykti, nes visame krašte tik verda, kaip kokiame puode.

* * *

Rusijos autokratas nesenai atliko sauszemiu nepaprastą kelionę, aplankydamas Italijos karalių. Carui tos kelionės niekas nepavydi, jei jis ant kiekvieno savo žingsnio su gyvastimi kaip šeškas dreba. Jam važiuojant gelžkelis saugota kelių šimtų tukstančių kareivių, bet ir tie dvidešimtojo metašimčio vergai negalėjo jam suteikti gvarancijos, kad jis bus nelytėtas bombų ir išliksiąs gyvas, Caras nors išliko gyvas, bet to despoto gyvenimas vistiek yra niekšiškas, nes jis šiandie visais valdiniais, nuo mažiausio ligi didžiausiam, neapkenčiamas. Bet prisiartįs kuomet nors jo despotizmui paskutinė valanda, o Rusija laisviau atsiduksės.

* * *

Žiema artinasi, o su ana ir ilgi, tamsųs vakarai. Tuos vakarus privalome praleisti ne aludėse su stiklais, kur pilna dumų ir nesveiko oro, bet namuose, ar kur susiėjimuose su gerais laikraščiais ir moksliškomis knygomis. Tais vakarais daug ko galima pramokti, tik nereikia pasigailėti kelių centų parsisiųsdinimui laikraščio arba knygos. Žinosi, kas pasaulyj veikiasi ir veikiau apsišviesi. Taigi, lietuviai, imkitės už skaitymo laikraščių ir knygų.

* * *

Šiuo laiku Anglijos kalėjimuose randasi ligi porai šimtų sufragisčių agitatorių, kurios uždaryta į kalėjimus už pasipriešinimą valdžiai. Tenai beveik kas savaitė sufragistės tampomos po teismus už tvarkos ardymą. Tečiau jos nei kiek nenusileidžia. Ir gal tol jos tenai trukšmus kels, kol neiškovos sau politikoj lygių teisių su vyriškiais.

* * *

Skaitlius bedarbių Anglijoj auga pasibaisėtinu budu. Jungtinių Amerikos Valstybių generališkas konsulis Londone, John L. Griffith, praneša, jog skaitlius bedarbių Londone už pirmą šių metų pusmetį išnešąs 31 asmenų ant 1.000 asm., o pernai metais tuo pačiu laiku buta bedarbių tik 14 ant 1.000. Anglijos valdžia buk stengiasi ateiti su pagalba bedarbiams, bet ligšiol tame atvėjyj dar nieko gero nenuveikta. Žmonės miršta badumi ir viskas!

* * *

Iš Cape Town, Pietinėj Aprikoj, rašoma, kad tenaitinė valdžia nutarius emigrantų atplaukimą energiškai sulaikyti. Taigi, sakoma, nuo kiekvieno naujo emigranto tenai reikalaujama: turėti su savimi mažiausia 20 svarų sterlingų (aplink 100 dol.), taippat mokėti skaityti ir rašyti bile viena Europos kalba.

* * *

Londono dienraštis "Daily Mail" rašo, kad buvęs Prancijos jureivijos ministeris, Kamil Pelletan, likęs iš Barcelonos ištremtas. Mat Pelletan nesenai nukakęs į Ispaniją ir iš tenai Paryžiaus "Matin'ui" parašęs korespondenciją apie bažnyčios įtekmę Ispanijoje, o daugiausia rašęs apie vienuolijų tenaitines mokyklas. Ir už tai jam liepta iš Ispanijos išsikraustyti.

* * *

"Vien. L." rašo, kad žinoma Philadelphijoj bendrovė vardu "Atlas Trading Association" greitu laiku pradėsianti leisti savaitinį laikraštį "Progresas", kurį rėdysiąs V. Daukša.

* * *

Pasirodė S.L.A. atskaita už Liepos bertainį šių metų. Žingeidesni pažymėjimui dalykai sekanti: S.L.A turi sąnarių: pilnų 8825, suspenduotų 890, išbrauktų 244; vaikų skyriuje: pilnų 313, suspenduotų 18, išbrauktų 6. O tikro turto SLA. turįs $41.766.88.

Branginkime laiko valandas.

"Laikas — tai pinigas" sako anglai, o laikas yra net brangesnis daiktas už pinigą, kadangi pinigus visuomet galima atgauti, o praleisto laiko niekas negali sugrąžinti.

Oxforde (Anglijoj) ant saulės laikrodžio padėta sekantis parašas: "Valandos bėga, žųva, o jų pražuvimas sunkina mums pečius". O tuo tarpu laiko niekadėjų visur randasi pilnai.

Mieste Philadelphia pinigų kalvėje, kur dirbama aukso monetos, randasi medinės krotos, aukštyn nuo aslos pakeliamos, kuomet pastaroji šluojama ir aukso dulkės, vertės tukstančius dolerių per metus, tuo budu sugramdoma.

Žmogaus gyvenime kiekvienas, geidžiantis atsiekti savo tikslą, privalo turėti kaipi kokį sietuką laiko skeveldrų nutvėrimui. O juk tų laiko likučių kasdiena pas mus daug susirenka. Tuos likučius sutraukus kruvon, pasidarytų iš jų valandos, dienos, mėnesiai ir gal dar ištisi metai. Ir tasai sudarytas iš likučių laikas yra tuščias, kaipo koksai muilo burbulas.

Tasai, katras renka tuos likučius ir juos sunaudoja savo labui, visuomet apturi pastebinančias pasekmes.

Tik imkime kruvon tuos visus veltui praleistus pusvalandžius, netikėtas vakacijas, pertraukas tarp vieno ir kito užsiėmimo, be abejonės praleisto veltui laiko susirinks milžiniška galybė.

Dienos pas mus ateina, taip kaip pasipuošę geriausi mųs bičiuoliai, atgabendamos mums neapsakomus turtus; bet jei dienos ištiso laiko nesunaudosime, tie turtai nuo mųs pasitrauks šalin ir jau daugiau nesugrįš.

Išmintingai kas toksai pasakė, kad praleistus turtus galima atgauti su darbo ir darbštumo pagalba; pamestą sveikatą — su vaistų pagalba; mokslą — su dvasios darbštumu; tiktai praleistas laikas jokiuo budu nesugrąžinamas.

Kokius tai didelius daiktus galima atlikti, dirbant valandą kasdiena! Toji valanda, išplėšta iš betikslio užsiėmimo ir geram sunaudota, gali kiekvieną žmogų padaryti gabiu ir pastatyti jį ant aukštesnio apšvietimo laipsnio.

Kiekvienas žmogus privalo naudoties bent kokiu naudingu darbu laike pasilinksminimo, laisvo laiko. Tegul tasai darbas turės ryšį ir su jo kasdieniniu užsiėmimu, arba su kitu kokiu, bile tik tan darban butų įdėta žmogaus dušia. Vienas akmenų skaldytojas laisvomis nuo darbo valandomis rankiojo visokius drugius ir kirmėlaites, o kuomet jis pasimirė, paliko vieną ant svieto gražiausių rinkinį.

Dabartinis laikas yra žalia medžiaga, iš kurios išdirbame, ką norime. Nemąstykime apie praeitį ir nesvajokime apie ateitį, bet griebkimės dabartinės valandos ir semkime iš jos mokslą, kokį ji mums atneša. Sutvertojas neikuomet neduoda daugiau, kaip tik antsyk vieną valandą ir nepakiša antros, kol nepraslinks pirmoji.

Didžiausis sunaikinto laiko piktas remiasi ne tiek ant praleisto laiko, kaip ant gabumo netekimo. Tinginystė rudimis apkloja nervus ir atima mums kuno stamantrumą.

Neatidėliokime niekados gerų mierių, kol "turėsime laiko". Neikuomet ir nieko gero neišėjo su nieku neužimtų valandų.

Laikas — tai pinigas. Neprivalome iš savo gyvenimo išmesti valandų taip, kaip mėtytumėm pinigus. Laiko eikvojimas — piktas paprotįs.

Branginkime laiko valandas, o busime laimingi.

Mirties teisės.

Medicinos sluogsnyse tankiai pajudinama klausimas, ar neišgydomų ligų ir didelių sopulių atsitikimuose daktaras turi teisę, sergančiam pareikalavus, paliuosuoti jį nuo kentėjimų morfina, chloroformu arba kitokiuo budu, kad ant visados nelaimingajai aukai atimti sopulius?

Nesenai vienas garsus mokslininkas, dr. Gumplovič, lenkas, patyręs savyj neišgydomą vėžio ligą, nusižudė sykiu su pačia, kuri regis, kaip Indijų moters, nenorėjo likties viena, be savo mylimojo.

Prancijoj gi teismas nesenai išteisino žmogų, kuris reikalaujant pačiai ir su jos sutikme, ją nušovė, idant ji nekentėtų didelių skaudulių, o taippat dėl daug mažesnės priežasties, idant jis dėlei jos ligos neturėtų perdidelių išlaidų.

Toji sąjunga didelio materijališko susikrimtimo, o taippat ir sąjausmo, tankiai sutinkama pas liaudį, norints tokie pasielgimai išrodo perdaug nesavistoviai ir nužiuromi.

Žmogžudį ištyrė daktarai, kurie nusprendė, kad žmogus yra visiškai su savo protu sveikas, bet kad moteriškės noras ir jos įtekmė pertikrino jį, jog jis turįs pilną teisę ją paliuosuoti nuo sopulių.

Tasai liudijimas vienok neišteisina tos teismo ištarmės, geriau galėjo turėti įtekmę ant teisėjų jo pasakojimas, perimantis kiekvieno žmogaus jausmą iš pat padugnių.

Regis vėl puiki kalba apgynėjo, mokančio sujudinti jausmų stygas, išspausti iš akių klausytojų ašaras, padarė ant prisaikintojų perdaug didelį įspudį.

Gyvenimas vienok nėra teatras ir melodramatiškas teisme bylų užbaigimas perstato didelius pavojingumus.

Jei taip daugiau žmonių norėtusi užmušinėti, ty. kiekvieną sergantį ir norintį sau mirties, išteisybės užgimtų didis susimaišymas ir tam išnaudojimui nebutų galo.

Kaip nebuk, daktarai nors daugiausia tame atvėjyj but viską iš padugnių ištyrę, negali ant savęs imti atsakomybės už žmogaus gyvastį, kuriaja valdo aukštesnioji spėka, ir susiprantančiai neikuomet neprivalo savo rankos pridėti prie darbo, kuris naikina žmogaus organizmą dėlei bent kokios nors kliuties, bet užsigaėdinti savo pašaukimo tikslu, su kurio pagalba auklėjama ir dabojama gyvastis ligi paskučiausiai valandai, kuomet supratimas sutinka jam nežinomas ribas.

Daktaras yra tam, kad tarnauti prigimimui, kad jam nuolatos buti pagalboj, bet kad neužmušinėti to prigimimu leisto organizmo.

Kaip keliauti Kanadon ir iš Kanados į Jungt. Valst.

Jau buvo rašyta laikraščiuose, kad visi ateiviai keliaujantieji Kanadon privalo turėti nevien gelžkelio tikietą iki tai vietai, kur keliauja, bet dar $25.00 pinigais. Kurie ant to parėdymo nepaiso, tie visi yra Kanados ateivystės valdininkų sulaikomi ir visai neįleidžiami per sieną-rubežių. Reikia nepamiršti keleiviams, kad nuo silpnai išveizinčių ypatų da yra reikalaujama daktaro liudijimas apie sveikatą.

Jungtinių Valstybių piliečiai, turinti pilietiškas poperas ir kalbanti angliškai, yra liuosi nuo viršuj minėtų reikalavimų, tik nepiliečiai papuola po tais įstatymais.

Ateiviai Kanadoje išgyvenę vienus metus ir norinti apsilankyti arba persikelti į Jungtines Valstybes, buna paliuosuoti nuo mokėjimo $4.00 pagalvės. Bet reikalaujama, kad pragyventasai Kanadoje laikas butų dokumentališkai patvirtintas, ar tai parodant pirmasias poperas Kanados pilietybės ar kitas kokias-nors poperas, iš kurių Jung. Valstybių ateivystės valdininkai galėtų persitikrinti, kad tas žmogus gyveno metus ar daugiaus Kanadoje. Perėjimo vietose ateiviai buna daktarų peržiurinėjami, ir rasti su limpančiomis ir neišgydomomis ligomis yra grąžinami tuojaus atgal, išskiriant Jung. Valstybių piliečius.

Tie-gi ateiviai iš Kanados į Jung. Valstybes, kurie nors ir sakosi gyvenę Kanadoje virš vienų metų, bet negali dokumentais to patvirtinti, turi mokėti $4.00 pagalvės, kuri yra grąžinama, jei ateivis laike 30 dienų grįžta atgal į Kanadą. Tokie ateiviai gauna nuo ateivystės valdininkų kvitas, kurias parodant geležinkelių agentams, tieji išmoka tuos $4.00. Taip-gi perkeliautojai — in transit — iš Kanados Europon per New Yorką, neišgyvenus vienų metų Kanadoje, turi mokėti $4.00 pagalvės, kurią sugrąžina keleiviui laivų kompanijos, parodžius kvitą.

Kanados pasienyje kartais yra daug žmonių sulaikytų per Kanados ateivystės valdininkus dėlei neturėjimo $25.00 ir daktarų liudijimo apie sveikatą; užtai keleiviai turi tą įsidėmėti ir prieš išvažiavimą iš vietos viskuo tuo apsirupinti.

Nedėlioje, Rugsėjo 19, atkeliavo Kazys Katkus ir Kazys Kubilius iš Brooklyno (667–3rd Ave.) į Suspension Bridge, N. Y., kuriuodu sulaikė Kanados ateivystės valdininkas dėlei neturėjimo pinigų (abu turėjo po $1.00) ir nuo Kubiliaus dar reikalavo daktaro paliudijimo, nes žmogus išrodė sulieseęs. Abu nemokėjo nei skaityt nei rašyt ir angliškai kalbėti. Juodu nesuprato, dėlko jųdviejų neleidžia, nors turi tikietus į Toronto. Kanados ateivystės valdininkas atvedė juodu į Jung. Valstybių raštinę, kur raštininkas pasakė, jog toji gelžkelio kompanija, kuri juodu atvežė, turi juos parvežti atgal į Brooklyną, taip kaip ir laivas, iš kur atveža. Man pakalbėjus su viršininku apie juodviejų reikalą, jis nedarė skerspainių, bet persergėjo mane, jaigu juodu slaptai įeitų Kanadon ir susektų, tai aš busiu tame atsakantis. Tada parašiau laišką kad atsiųstų $60.00, kuriuos gavo vos 25 Rugsėjo. Per tą laiką žmonelės naktimis stotyje miegojo ir alkį dar kentė. — Vienas serbas taip-gi neturėjo pinigų, bet prasiuntęs telegramą, gavo ant rytojaus, ir iškeliavo. Mat serbai geriaus supranta nemalonumą laukimo ir laukti neleidžia.

P. Mikolainis.
"V. L."

Daugiau duonos ir mėsos.

Vienas Amerikos geležinkelių didikų, James J. Hill, patyręs gerai Amerikos žemdirbystės ir galvijų auginimo padėjimą, nesenai viešai apreiškė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės, akyvaizdoj pagrindų permainos tarife, jei išsiunčiamoji javų ir mėsos prekyba bus pakeista partraukiamomis iš kur kitur prekėmis, bus priverstos produkuoti daug daugiau javų ir auginti daug daugiau galvijų.

Toji perverta, apie kurią kalba Hill, iššauktų išteisybės Amerikos žemdirbystėje ir prekyboje revoliuciją ir pagimdytų kovą darbininkų su žemės savininkais, panašiai kaip buvo Anglijoje, kuomet panaikinta garsios teisės, apginančios javus.

Iš tos taigi priežasties Vašingtono žemdirbystės ministeris Wilson atkreipė domumą Amerikos farmeriams, idant jie uoliau nei ligšiol užsiimtų galvijų auginimu, kadangi statistika parodo, kad galvijų auginimas netik nesiplatina priaugant gyventojų skaitliui, bet dar kas metai nuolatos mažinasi.

Ir taip apskaitoma, kad dabar ant Amerikos pievų ir ganyklų auginama ant 2.189.000 galvijų mažiau nei du metu atgal.

Tatai ir nestebėtina, kad kasdiena mėsos kaina vis kįla, nuo ko kenčia labai daug vargdieniai ir skaitlingos sąnariais šeimynos.

Gal but, kad iš dalies mėsos trustas yra atsakantis už aukštą mėsos kainą, bet tikriausia ir svarbiausia brangumo priežastis — tai sumažėjimas auginamų galvijų šiame krašte.

Kas teisybė, didelės Amerikos prerijos jau nestovi atviros, kaipo nieko nelėšuojamos ir kiekvienam prieinamos ganyklos, bet farmeriai savo locnai ir visuomenės gerovei privalo paklausyti Hill'o ir ministerio Wilson patarimų. Privalo uoliau darbuoties ant savo dirvų ir apsčiau auklėti galvijus.

Priešingai kadangi, kuomet muito kliutįs bus prašalintos — Amerikos farmerys tuojaus užjaus konkurencijos paines ir negalės lenktyniauti ant javų turgaviečių ir mėsos prekyboje su Pietinės Amerikos produkcija.

Didžiausi daiktai.

Didžiausias tiltas randasi Amerikoj tarp New-Yorko ir Brooklyno. Tilto ilgumas lyginas 5,980 pėdoms.

Didžiausioji siena yra Kitojaus siena, padaryta pirmojo Kitojaus ciesoriaus iš giminės Tain, kad apsigynus nuo totorių. Kitojaus siena eina per kalnus ir lygumas be jokios pertraukos 1875 varstų (1250 angliškųjų mylių). Aukštumo siena turi 20 pėdų, storumas apačioj lyginas 25 pėdoms, o viršui 15.

Giliausioji kasykla yra Belgijos anglies kasykla Lambert, 3490 pėdų gilumo.

Didžiausioji pasaulyje biblijoteka yra Paryžiaus Bibliotheque Nationale. Ši biblijoteka turi 1,400,000 tomų knygų, 300,000 kningelių (brošurų), 175,000 rankraščių, 300 tukstančių žemlapių ir įvairių braižinių, 150,000 senobės pinigų ir medolių. Rinkinys paveikslų, tilpančių 10,000 tomų, susideda iš 1,300,000. Portretų skaičius siekia 100,000.

Ilgiausias gelžkelio tunelis (urvas pervažiuoti po žeme) yra st. Gotardo tunelis, kurs randasi tarp Liuzerno ir Mediolano miestų, ties šv. Gotardo kalnais. Tunelio ilgis lyginas 9½ angliišk. mylių (daugiau kai 14 varstų), tunelio aukštis—18 pėdų ir 10 colių, platumas—26½ pėdų.

Didžiausia piramyda yra Cheopso piramyda, viena iš trijų Menfiso grupos piramydų. Pagal skaitliavimų Cheopso piramydos akmens turi sverti 6,316,000 tonų. Aukštumas piramydos lyginas 497 pėdų. Dabar ši piramyda sumažinta, daug akmenų paimtą miesto Kairo statymui, ir tai da visgi ji turi 450 pėdų aukštumo.

Didžiausis varpas yra „Car-Kolokol", kurs randasi Maskvoj, Kremliuje. Aukštumas jo—21 pėda. storis kraštų—23 coliai, sveria jis maždaug 433, 722 svarus. Niekad tas varpas nebuvo pakabintas ir nebuvo juo skambinta.

Kubos valstybės sekretorius Garcia Valez nesenai užsipuolė ant sveikumo departamento sekretoriaus Duque už palaikymą nešvarumo mieste Havana, nuo ko galinti užgimti azijatiškas maras. Tokie santikiai vėl gali atkreipti Vašingtono domumą. Duque taip ant Valezo už tą patėmijimą užsirustino, kad jį pakvietė dvikovon. Tas pavesta trečiųjų teismui, kuris nuspręs, ar dvikova reikalinga, ar ne. Abudu pertat ir nuo užimamų vietų pasitraukė. Prezidentas Gomez Duque'o rezignaciją priėmęs, bet Valez'o atmetęs, kadangi jis, kaipo gabus vyras, valstybei reikalingas.

Haage vietinis tarptautiškas santaikos teismas jau išdavęs savo nusprendimą reikale Švecijos ir Norvegijos kas link rubežiaus juroj. Pasiremiant tuo nusprendimu Švecija gavo salas Guisbadame, už kurias daugiausia ginčytasi, nes tenai graži vieta žuvininkystei. Norvegijai-gi pripažinta Skojette Gund.

S. L. R. K. A. REIKALUOSE.

ADRESAI CENTRO VALDYBOS S. L. R. K. AMERIKOJE.

Kun. S. Pautienius, prezid.
P. O. Girardville, Pa.

Jonas Rikteraitis, vice-prez.,
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Kaz. Krušinskas, sekret.
324 So. 1st St.,
Brooklyn, N. Y.

Gabris Laibinis, išdininkas,
P. O. Box 135
Duryea, Pa.

Kasos globėjai:

Jonas Vieraitis,
107 So. Harding St.,
Worcester, Mass.

Kazys Vaškevičia,
186 Jefferson St.,
Newark, N. J.

Kun. V. Vizgirda, knygius,
190 So. Meade St.,
Wilkes-Baire, Pa.

Kun. V. Staknevičia, dvas. vad.
207 Adams St.,
Newark, N. J.

VYRIAUSYBE 85 KUOPOS SUSIV. L. R. KATALIKŲ AMERIKOJE.

St. Anučauskis — Prz.
1641 W. 46 St.

Aug. Saldukas — Sekr.
4715 S. Wood St.

St. Marcinkevičia — Kasier.
1643 W. 46 St.

VYRIAUSYBE 15 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. CHICAGO, ILL.

Jul. Dychaviče — Prez.
882 — 32-nd St.

Iz. Nausieda — Kasier.
917 — 33-rd St.

Kaz. Lamsargis — Sekr.
4735 S. Hermitage ave.

1-MOS KUOPOS S. L. R. K. A. VYRIAUSYBE, EDWARDSVILLE, PA.

S. Paukštis, prezid.
Russell St.

S. Tamulis, kasierius,
100 Hill Side Ave.

J. Kučinskas, sekretorius,
238 Clocum Ave.,
Kingston, Pa.

VYRIAUSYBE 36 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. NEWARK, N. J.

K. Vaškeviče — Pirm.
186 Jefferson St.

A. Radzeviče — Rašt.
194 New York ave.

P. Pranis — Išdin.
81 Warwick St.

Kaip stovi dalykai.

"Draugo" 14 numeryj skaitome Centro sekretoriaus sekantį laišką, rašytą kun. S. Pautieniui:

"Gerb. Kunigėli!

Šiuomi prisiunčiu atskaitą, kurios teiksitės atspausti "Drauge" tiek egzempliorių, kad kožnam sąnariui butų po vieną. Aš manau, reiktu ir narių stovį sykiu paduoti.

Kartu pranešu, kad su mus kasierium aš negaliu taip ilgai tąsytis! Aš busiu priverstas kreipties į laikraščius: aš negaliu buti jam už berną; kožną bilą grąžinti, kvitos užrašoma, jog ir jis turbut ne suprastu ką parašė; ant dekleracijų nepasirašo, kožną grąžink atgal, tai paskui ir vėl lauk žydiško "zaras". Pereitą savaitę prisiuntė dvi tokias nepasirašęs, sugrąžinau, tai vieną prisiuntė, o kitą ne, ir vėl gavau vieną be parašo ar priėmė ar ne. 30 d. pereito mėnesio pasiunčiau Radzevičiaus čekį vertės $6.75, tai ir šiandien da nėra jokios žinios; kaip nėra žinios apie tas dvi bilas, ką išmokėjo Vaškiavičiai, aš da ir šiandien negaliu knygų užbaigti už Rugpiučio mėnesio, o jau Spalis prasidėjo. Nejaugi aš turiu dėl jo tiek daug darbo bereikalingo turėti ir už ką tiek nesmagumo? Su pagarba,

K. KRUŠINSKAS.

Šitame sekretoriaus laiške pasakyta du labai keistu dalyku ir, kaip matome, nepaprastu.

Sekretorius pirmiausia liepia (jis to liepimo formą sušvelnina žodžiu "teiksitės") SLRKA. prezidentui, kun. Pautieniui, atspauzdinti "Drauge" jo (sekretoriaus) prisiunčiamą atskaitą 3-čio bertainio, bet podraug atspauzdinti su taja atskaita ir tiek "Draugo" egzempliorių, idant anų po vieną pakaktų kiekvienam Susivienijimo sąnariui; vadinasi vieton lapelių, sąnariams bus siunčiama "Draugas", nes pakaks "Drauge" bile keli žodžiai Susivienijimo reikale pabriešti, o jau tuokart bus reikalas "Draugo" spauzdinti tiek egzempliorių, kad jų po vieną pakaktų kiekvienam sąnariui.

Ir dabar ne kitaip jau pasielgiama. Mat, viename numery spauzdinama išdo stovis. Tas numeris, žiurėkis, jau reikalingas kiekvienam sąnariui. Kitame numery patalpinama koks ten sekretoriaus laiškas — ir tas kiekvienam sąnariui reikalinga žinoti. Paskui vėl seka paties prezidento, ar knygiaus pranešimas — ir tas svarbu visiems sąnariams žinoti: taigi ir spauzdinama "Draugo" tukstančiai egzempliorių ir siunčiama sąnariams.

Gal manote, kad tas daroma veltui, kad tik tuo pakelti Susivienijimo vardas? Ne, tas veikiama dėlto, kad su prievarta paimti savo globon organizacija ir paskui ją mankyti pagal savo kurpalio.

Kas mųsų lietuvių dar mažiems esant negirdėjo senučių pasakos apie lapę ir vilką. Lapė važiavus sau ramiai rogutėmis ir susitikus vilką. Šis pasivertęs mandagiu ir ėmęs prašyties pavėžintų. Rogučių nors buta tvirtų, bet leisk tokiam vilkui — laužui sėsties, tai ir tvirčiausias tegalės savo gremėzdumu sumalti. Lapė pasižiurėjus į vilko tokią stervieną ir atsakius, kad ji negalinti jo priimti ant savo rogučių. Bet vilkas ėmęs prašyties: girdi, leisk nors vieną koją ant rogelių uždėti, pakaksią jam ir to. Lapė leidžius jam tat uždėti vieną koją ir, kiek pavažiavus, vilkas vėl ėmęs prašyties uždėti antrą koją, paskui trečią ir ketvirtą, kol visas neužsirangęs ir savo sunkenybe nesulaužęs rogelių.

Ar-gi tos pasakos negalima prilyginti "Draugo" leidėjams?

Išpradžių jie velijo seime atmesti visiškai Susivienijimui organą, paskui, pasirodžius "Draugui", jie apskelbė, kad jų "Draugas" neturėsiantis nieko bendro su Susivienijimu, vėliau kiek ėmė jau skelbti, kad Susivienijimas be organo negalįs apsieiti, tatai maža dalis Susivienijimo reikalų pavedama "Draugui", dabargi tasai "Draugas" jau viešai Susivienijimui antmetama ir, žiurėkis, mažu — pamažu "Draugo" leidėjai visai įsirangys Susivienijimo vežiman ir bevažiuojant kur pašlaitėje apvers, vežimą sulaužys. Paskui, Susivienijimo sąnariai, rankiokite sau šipulius ir išnaujo dirbkite ir kaustykite sau vežimą!

O šiandie "Draugas" jau regimai rangosi Susivienijimo vežiman, kurį traukia patįs sąnariai.

Kas įgaliojo Centro sekretorių, p. K. Krušinską, kad jis Susivienijimo prezidentui lieptų atspauzdinti su atskaita tiek "Draugo" egzempliorių, kiek esama Susivienijime sąnarių, idant kiekvienam sąnariui pakaktų po vieną egzempliorių? O kas liepė prezidentui sekretoriaus įsakymą pildyti? Ar-gi jau šiandie sekretorius yra Susivienijime koks tai autokratas? Po seimui protestuota Chicagos buvusių seime delegatų, kad "Draugas" nesimaišytų į Susivienijimo reikalus, reikalauta, kad visokiems Centro pranešimams ir atskaitoms butų panaudota ne "Draugas" ir jau bent ne kitas koks laikraštis, bet tik paprasti lapeliai, kurių atspauzdinimas daug pigiau atsieina už laikraštį ir užbėga visokiai Susivienijime provokacijai.

Bet ne. Sekretorius su prezidentu yra patvaldžiu, tatai jų pasielgiama taip, kaip norima tikrai elgties.

Toks darbas išteisybės vertas didžiausiojo papeikimo ir paniekos, nes nejaugi šiandie du arba keli žmonės turėtų priešinties Susivienijimo visiems sąnariams! Jei jau taip daroma, tai kam reikalinga tie trukšmingi seimai? Nes jei jau esama autokratų, tai tegul jie sauvališkai elgiasi ir tegul jau visuomenės turtu naudojasi, bet tegul podraug su tuo savo sauvaliavimu nesislapsto, tegul viešai pasisako, kuo jie esą, o tuokart Amerikos lietuviškoji liaudis žinos, kas reikia padaryti su tokiais didikais.

Nors lietuviai katalikai kantrųs, bet jų kantrybė taippat turi savo ribas. Negalima jie erzinti tiek, kad jų kantrybė išeitų iš savo ribų.

Pagaliau p. K. Krušinskas viešai papeikia tuo laišku naujo kasieriaus nerangumą, buk p. Laibinis neatsaką savo pašaukimui.

Kiek tame yra teisybės, negalėjau ištirti, bet vis-gi atkreipiama domumas, kad taip žmogų viešai žeminti vienam kokiam sąnariui visgi nepridera, nes tas demoralizuoja visą Susivienijimą. Jei kasierius ar kitas koks Centro sąnarys kuom prasižengia, tatai galima šaukti susirinkimas, galima jis perspėti, galima pabauda ant jo uždėti, bet ne viešai barti, peikti.

Tiek to. Bet Susivienijimo sąnariai žinokite, kad "Draugas" rangosi mųs vežiman. Ar jųs tylėsite?

S. A.

Nuo Redakcijos.

Visokie mums atsiųsti raštai, kas lytisi S. L. R. K. A. reikalų nebus „Katalike" atspaudinti, jei rašytojai mums nepaduos apart pseudonimo dar ir tikrų savo pavardžių. Redakcijai nerupi, kas kaip savo inicijalus nori vartoti, bet rupi žinoti tikrai, kas tuos straipsnius, ar korespondencijas rašo. Tatai primenama S.L. R. K. A. sąnariams, kad negavę sykiu su raštais rašytojo tikros pavardės, visus tokius raštus mesime gurban.

Iš Bielostoko padangės.

Bielostoko apskritis kitakart yra buvusi Lietuvos kunigaikštijos pakraštys. Čia gyvena baltarusiai, su kuriais likimas sujungė mus prieš kelius šimtus metų. Žiemos-vakarų apskrities dalis susiduria su Lenkija: skiria upė Nareva. Prie Narevos žmonės jau labai sulenkėję: tiktai senieji tebekalba baltarusiškai. Nuolat sueinant ir besigiminiaujant su lenkais, jaunesnioji karta gerai pramoko lenkiškai, o savo tėvų kalbos gėdijasi. Bielostoko apskrityje žmonės daug šviesesni, nekaip kituose Vilniaus ir Gardino gubernijų kampuose. Čia praktikoje atjausta apšvietimo galybė. Vokiečiai milijonieriai: Moes'ai, Jakobi'ai, Komich'ai ir daug kitų mažesnių, turtus susikrovė tik savo apšvietimu ir sumaningumu: jų seneliai atkeliavo šitan kraštan tiktai lazdomis nešini. Todėl mųsų žmonės veržiasi į šviesą ir noriai vaikų apšvietimui išduotų skatiką, tik nelaimė: mokyklų nėra.

Arčiau Bielostoko dažniau atsiranda mišri katalikų ir stačiatikių kaimai. Šventikų rupesniu visur tokiuose mišriuose kaimuose yra cerkvinės mokyklos. Kaip žinoma, cerkvinėse mokyklose, mokslas prastai išguldomas, o katalikai nelanko tų mokyklų. Namie mokyties negalima, ministerijos mokyklų nėra... ir dėkis, kur nori. Vaikai perdaug susivėlina mokyties, nes tik paaugę, gali landies mokyklas lankyti. Miesteliuose mokyklos taip prikimštos, kad ir uodo nosiai vietos nerasi.

Tolerancijos žvaigždelei čia prašvitus, žmonių santykiai mažai teparsimainė. Prie cerkvių įsikurė daug rusų sąjungų kurios negal tų santykių pataisyti. Kitados žandarai žiurėjo, kad žmonių sąžinė nesuklystų. Dabar vietoje žandarų atsirado daugybė „tikrųjų rusų", Iliodorų mokinių, kurie ir už žandarus yra aršesni. Šventikai moko žmones, kad per katalikybę jie išsižadą tėvų kalbos, o ištikrųjų esą baltarusiai; kunigai kišą katalikybę vien dėl lenkybės praplatinimo. Žodžiu sakant, kryžiavojasi įvairios įtekmės, ir kaipo to viso pasekmė, santykiai katalikų su stačiatikiais yra labai blogi. Veždamas mane nuo ligonio vienas sodietis pasakojo, kad išjuokimai, koliojimai — kasdiena, o kartais net akmenis ima lakioti. Viename kaime seniukas priėmęs katalikybę. Pusberniai norėję užmušti, tik kaimynai apgynę.

Nors kai-kurie rusų lakraščiai daug prirašo apie katalikų fanatizmą, bet aš pastebėjau, kad katalikai daug ramesni už stačiatikius; jiems lengviau galima įkalbėti, kad išjuokimai ir paniekinimai negražus daiktas, kad reikia myleti artymą.

Čia kalba ir tikyba yra tai du dalyku, kuriuodu skiria tuos pačius žmones. Tankiai galima rasti toj pačioj šeimynoj: brolis stačiatikis vadinasi save rusu, sesuo katalikė vadinasi lenkė, arba sesuo stačiatikė — rusė, o brolis katalikas — lenkas. Tie patįs čionykščiai žmonelės, o koks skirtumas! Ir sunku yra tai pertaisyti. Žmonės tautiškai visai nesusipratę, ir veikiai nesusipras Jaunuomenė, mat, ištautėja: katalikai virsta lenkais, stačiatikiai — rusais. Tokiuo budu ilgai trauksis kova, ir trukdysis žmonių apšvietimas. Mųsų kampą rusai nepaskaitys Lenkija, spraus rusų kalbą į pradines mokyklas; o čia nei rusai, nei lenkai: tik baltarusiai, kurių tautybė giliai miega.

Bielostoko apskrityje žemė vidutinė. Čia žmonės uždarbiauja fabrikuose arba prie upės žuvimis verčiasi. Nors apšvietimas čionai augštesnis, ne kaip kituose Vilniaus ir Gardino gubernijų kraštuose, tečiaus ukis prastas. Kaimai dideli, žemė suskaldyta, o nesimato noro išsiskirstyti vienasėdžiais. Du, trįs kaimai šiuo laiku išsiskirstė, ir tai tokie, kurie yra toli nuo upių: mat, upės Nareva ir į ją įtekanti Supraslė labai žuvingos, todėl valstiečio idealas (didžiausias noras) turėti geras krantas prie upės. Žuvis čia brangi. Kartais esti lydžiams, šapalams, ešeriams ir kitai žuviai net po 30 kap. svarui. Paprastas žuvininkas uždirba per metus po 100 rublių, o kai-kurie—tai ir daug daugiau. Mano parapijoj yra ne maža tokių, kad per metus suėma už žuvis po 200 ir po 300 rublių.

Pievos prie upių taip pat čia kapitolas; tik kartais neprocentuoja. Šlapia vasara į pievas neišeisi. Nareva ir Supraslė ištvinę, kaip jura, tik vandens paviršui didesnės žolės kai-kur švituoja, iškišę viršunes. Bet, jaigu vasara sausesnė, tai ukininkai prisipiauna tiek šieno, kad ir sau lig sočiai užtenka ir dar apsčiai į miestą parduoda.

Samdininkų čia beveik nėra. Palaidų žmonių nerasi: kas fabrikuose, kas Amerikoje. Ukiai maži; visus apdirba savo šeimynomis. Didesnieji ukininkai kviečiasi sau samdininkus iš toliau, dažniausia iš Bielsko apskrities. Viską brangiai parduoda, ypač pieno produktus, ir uždirbti nesunku. Fabrikui reikia smėlio, žvyro, molio, ukininkas ir gabena. Kiek anglių ir malkų sudega, o visa ką ukininkai savais arkliais sutraukia. Žmogus su arkliu uždirba po tris ir po keturius rublius per dieną, žinoma ne per ištisus metus; bet galima sakyti, kad artimesnieji miestų kaimai daugiau, kaip trečią dalį metų taip uždarbiauja. Žmonės tokiuo budu čia neikuomet netruksta skatiko. Tikrai bėdinų labai rėtai tėra. Tarp pasiturinčiųjų ir bėdiniesiems lengviau gyventi.

Didesnieji dvarai labai yra nupuolę. Brangumas šeimynos ir dienininkų ir kitos prigimtos mųsų ponų ypatybės gerai juos pakirto. Daug didžponių parduoda žemę. Vietiniai gyventojai noriai perka, bet ne visuomet gali prieiti. Šventikai, sąjungiečiai, kviečia labiau ištikimus rusus, kuriems perkantis žemę, labai palengvina Valstiečių Bankas. Taip atsitiko ir Levickių dvare.

Žmonių devėsys ir papročiai mųsų kampe visai kosmopolitiški (tarptautiški). Dainose nieko tautiško nerasi; dainuoja lenkiškai, ir tai labiau literatiškas dainas. Jokių ypatingų apeigų nebėra. Vestuvėse ar šiaip jau pramonėlėse senieji, aluodami, šnekučiuoja, jaunuomenė, žinoma, šoka. Čia labai madoje alus. Nuo mažo vaiko lig senutės bobelės — visi gerai traukia. Degtinės geria mažiau, nekaip Lietuvoje. Mat, vokiečių įtekmė. Vedasi dažniausia jauni. Kraičių neieško. Labai retai galima išgirsti, kad vestuvės butų iširusios dėl kraičio: yra — gerai, nėra — apsieina be kraičio.

Trobos kaimuose kruvon sukištos. Atsitikus gaisrui visas kaimas supleška. Šiemet Choroščos parapjoj pusė kaimo sudegė į kokią pusantros valandos. Grįčios čia mažutės, bet labai tvarkoje ir švariai laikomos, kad net malonu įeiti. Žmonės čia įpratę į švarumą. Regiama vokiečių įtekmė. Įsitikinimui nekartą nežinioms esu kaiman nuvažiavęs, ir visuomet razdavau tvarką namuose. Mat, Bielostoko apskritis nors trumpą laiką priklausė vokiečiams, bet ir trumpu laiku vokiečiai paliko žymią tekmę: švarumą ir darbą. Žingsnis už Narevos — Lenkija. Visai kitoniškai. Žmonės puikybės turi, bet namuose negeriau, kaip Lietuvoj, negeriau, kaip Vilniaus gubernijoje. Grįčioj rasi ir avį ir paršiuką, patalai apstyrę, moters nešvarios. Tuoj pažįsi giminingą kulturą.

"V."

HUMORAS IR SATYRA.

(Tąsa).

mane nei girdėti nieko nenori...

— Menkniekis... atsiprašyk... išteisybės jis geras žmogus.

— Nesiduoda atsiprašyti, esu nusiminime...

— Palaukk, aš su juo pakalbėsiu — sako daktaras.

— Susimylėk, Dijonize, mane tuo išgelbėsi...

— Na, na, turėk gerą mintį... aš jį pertikrinsiu. Kas tai, ar nežinau tavo šposų dar iš gimnazijos?... Pagaliau — kalba linksmai daktaras— neduosiu jam vaistų, duodu tau žodį, neduosiu, jei tau to prasikaltimo neatleis.

— Ligi mirčiai tau busiu dėkingas — baigia jau linksmai Stasys, puldamas jam ant kaklo.

— Buk ramus... Ponas tarybininkas, prašau, tos bonkutės... kur-gi profesorius?

— Pas save, ant viršaus — sako Matilda.

— Ir sakai, tamsta daktare — klausia dar tarybininkas — kad tie vaistai geri, a?

— Penki lašai tris sykius dienon per tris dienas, ir jei kasnykinis parazitas butų kaip barškanti angis, tai vistiek nuo tų vaistų turi žuti.

— O kaip tai gaila — atsiliepia, regimai, nuliudęs senis, čiupinėdamas sau pilvą — kad aš, tamstėle, neturiu kasnykinio kirmino, o tuojaus vartočiau... Kas tas, tamstele, tiktai peni klašeliai...

— O aš vartosiu — prabįla išteisybės mergina Hortensija. — Ar man tas vodįs? Geriausia nuo ligų apsisaugoti iš laiko. Šiandie tos ligos neturiu, ale kas gali žinoti, ar negausiu kuomet nors kasnykinio kirmino...

Daktaras tuo tarpu, paėmęs nuo senio bonkutę, bėga šaukdamas: ponas profesoriau! — ir netrukus abudu, daktaras su Klemensu, sugrįšta darželin.

— Na, dabar esu išgelbėtas! — sako profesorius nepaprastai atsigaivinęs, nuo ko net jam raudonumas ant išbalusiojo veido apsireiškia. — Daktare, duok!

— Pagaliau busi sveikas, brangus dėde! šaukia laimingai Mariutė, bučiuodama jam rankas.

— Atleiskite, atleiskite — sako rimtai ponas Dijonizas, paslėpdamas už savęs bonkutę su vaistais. — Maža išlyga, maža visai, bet svarbi...

— Leisi man, tamsta, išbandyti? — klausia slinkdamas jų tarpan tarybininkas — aš tikt penkius lašus...

— Regis čia einasi apie kainą — sako sausu balsu profesorius — žinau, išpuls brangiai... vienok, nepaisant to, busiu dėkingas...

— Lėšos... niekis!... — atsako šposaudamas daktaras — vaistus duosiu, už pasekmes savo galva atsakau, ale pirmiau, gerbiamasis profesoriau, atleisi viską mano mokyklos draugui Stanislavui... Na, na, neverta rustinties, tai iš prigimimo šposininkas, ir nors retkarčiais turi negardžius juokus, ale tai doriausias žmogus pasaulyj...

— Ponas Klemensai — įsimaišo tarybininkas — meldžiu patėmyti, kad jam nuo savęs pasakiau jau tokį pamokslą... tikrai tėvišką pamokslą...

— Jei mano žodis ką reiškia... — atsiliepia šypsodamos našlė.

— Dėl atminties mano brangiausios motinos — priduria Mariutė.

— Arba tai aš koksai valdovas! — sako nusišypsojęs ponas Klemensas — kad į mane visi melstumėtės... Na, ponas Stanislavai — sako, atsisukdamas į susirupinusį Stasį — paduokiva sau rankas... pamiršau...

Stasys iš didelio dšiaugsmo neatbutinai norėjo pabučiuoti ranką, bet profesorius neleido, o paėmęs už rankos Mariutę, atidavė aną Stasiui, sakydamas.

— Pavedu ir atiduodu tau mano vienatinį turtą, mylėk ją ir gerbk... ale kas link kraičio — baigia šypsodamos — tai nelaukk nieko daugiau, kaip šaukščiuką tikrai prancuziško tabako...

Atsiprašau, mielosios skaitytojos, meldžiu bet dar nesijudinti iš vietos... uždanga dar nenusileidžia... prašau turėti truputį kantrybės... dar ne galas, nes štai Mariutė, pavyzdinga seserietė, visai neprisiima ant savęs pildyti globėjo valios.

— Aš dėdės negaliu apleisti! — šaukia puldama jam ant kaklo — palauksiva, teisybė, ponas Stanislavai, palauksiva... dėdė dar reikalauja sau mano globos...

— O aš? — klausia nusistebėjus mergina Hortensija, išlysdama priešakin. — Kas tas, ar apie mane pamiršai? Kas labiau už mane žino visus pono profesoriaus pajunkimus? Kas-gi higieniškiau jam galės namus užlaikyti?

— Brangus vaikeli — atsiliepia į Mariutę susijudinęs profesorius — jau radau tavo vieton kitą sau įpėdinę. Šitai ji — sako toliau, prisiartindamas prie Matildos — busimoji mano globėja, kurią duok Dieve laimingaja padaryti.

— O aš ką? — sušuko piktai Hortensija, kada tos dvi poros laimingai apie savo ateitį svajojo.

— Tegul tik tamsta perdaug nesirupina —

(Toliaus bus).

F. Bernatowicz

PAJAUTA

Lizdeiko Duktė arba Lietuva XIV metašimtyj.

Istoriškas Romanas

Išguldė Jonas Montvila.

(Tąsa).

— Jei paisai draugų — atsakė Pajauta — tai pripažįstu, kad mislijau apie anuodu kunigu, ką ten noroms-nenoroms turi laikyti lygų saiką prie taurių. Ar veltu esmi duktė pirmojo kunigo? Kad čia butų mano tėvas, jie nebutų išdidus šitame susirinkime ir Skirgaila nebutų taip drąsus pakėlime taurių už visokias sveikatas.

— Teisybė — tarė Garbutis — po priežiura tokio šeimininko, kaip Skirgaila, tai galima aplenkti geriausią valgį, bet už aplenkimą taurės prisieitų sunkiai atsakyti; vienok man rodosi, kad tas jaunas kunigas, ką taip dailiai šnekėjo, pataikys su garbe išeiti iš užstatytų jam kilpų. Kad žinotų bent, kas apie jį rupinasi.

Ir ištikro, Traidėnas, nežiurint ant Skirgailo privertimų, mokėjo atsargiai prigauti, ir kad kiti jau įkaitę pripildė svetainę linksmu ošimu, jisai, nei maž neapimtas gerymo, prisižiurėjo įpročiams ir širdžių atvirumui, kurie tikriausia piešia tautos pobudžius ir jos mąstymų budą.

XIV

DU KRYŽIOKU.

Jau ne įjsų jinai!
Jau tavo, jau ant amžių tau paskirta!
Ar iš anksto saulė tekės, ar vakare leisis,
Mets nuo meto jinai tavo, visad' tavo liksis.
Jau labą nakt', miela pora, dovanomis miego
Gertkitės sau ramybėj lig baltai dienai.
Po to buskit, o pabudę
Mųsų šnekas ir mus pačius paminėsit,
Nes ir męs rytoj pas jumis atsilankysim,
Kaip veik ilgakaklio giesmę išgirsim.
Plokim delnais, plokim! šiandie linksmos vaišės
Tau, jauna mergele, tau, jaunas berneli.

Szymonowicz.

Kad puota jau baigėsi, svetainėje pasirodė du kryžioku, kuriuodu įeidamu su paprastu sau išdidumu ir čerškėjimu, klausė tarnų, kur sėdi kunigaikštis Jagaila. Abu drąsiu, patogiu, puikiai apsirengusiu rodė, kad brolijoje užima žymią vietą; vienas gi visuomet imdamas pirmą žingsnį, nors pagal amžių buvo daug jaunesnis, rodosi, turėjo ant draugo viršų. Jo plosčiaus baltesnė už sniegą gelumbė, padaryta ant paveizdo senovės togos, lengvai užmesta ant pečių rodė nagingai ant šalies išsiųtą juodą kryžių. Juoda, dailiai apkirpta barzda, dabino pailgą jo veidą. Po plosčium blizgėjo kardas, išsodintas eilėmis perlų, ant krutinės kabojo deimantinis su medaliu retežis, ant galvos auksinis kaupokas su trimis baltomis plunksnomis, prie šalies rubinais sodintas bulatas. Šitokis apsiginklavimas rodė, kad karžygis pribuvo ne dėl kovos, bet ant pasilinksminimo. Buvo tai kuntoras Sundsteinas su Malborgo preoru. Jaunas tas minykas, liuosas dar nuo paskutinių vienuolyno prižadų, nešiojo vardą brolio Augustino, bet sviete dėl aukštos kilmės, turtų ir gabumo turėjo kareivišką laipsnį kuntoro, t. y. karumenės vado. Jo draugas, turintis jau daugiau vienuolio išvaizdos ir žilų plaukų, pasididžiuodamas rodė, jog esąs jauno vienuolio prižiurėtoju. Nuvestas prie kunigaikščio kuntoras su draugu atidavė jam priderančią garbę. Jagaila taipgi maloniai juos sveikino, išreikšdamas gailestį, jog nežinodamas apie jų pribuvimą, neliepė susilaikyti su pietumis.

— Mums vis viena — tarė jaunas kryžiokas — ar pradžioj, ar pabaigoj puotos pribuname. Kas šiandie pas jumis ant skuomės, mums nevalia naudoti. Apart to esame jau po gerų pusryčių; bet visiškai butų kitaip, kad apleistume savo velijimuose; taigi, jei valia, tai noriai iš stiklų ir taurių pataikysime apie tai parodyti.

Patiko Jagailai šis atvirumas. Liepė tuoj tarnauti svečiams su vynu ir, pasodinęs juodu arti savęs, rupestingai jaisiais užsiiminėjo. Skirgaila vėl užsiėmė prižiurėjimu, kad taurės nuolat butų pilnos.

— Bukite mums širdingai velijančiais — kalbėjo Jagaila, spausdamas kuntoro ranką — ir matykitės, kas jums patinka, nes męs esame dėkingi, kad prie šios progos neužmiršote mųsų. Bet iš kur tai, kuntore, pas mane pribuni?

— Teisingai, kunigaikšti, kad pasakyčiau, jog pats nežinau iš kur joju, tai gal pasakyčiau geriausia. Neklausinėkite verčiau ir pavelykite mums pasilinksminti, kad ant galo radausi tarp jųsų.

— Jojame, malonus kunigaikšti, neva iš Lenkijos — šypsodamasis tarė preoras — kur męs brolijos varde turėjome pasveikinti karalienę su žengimu ant sosto.

— Tai gerai, taip priguli — tarė kunigaikštis. — Matėte tat ten daug gražių daiktų. Lenkai turėjo džiaugtis iš jųs pribuvimo, nes jie mėgsta, kad jų ponams nuolankauji. Pasakykite-gi man, ar miela buvo Jadvigai mistro atmintis?

— Miela taip, kaip pelėdai diena! — atsakė kuntoras. — Negalėjo mistras padaryti didesnių niekų, kaip kad siųsdamas pasiuntinystę pas tą išdidę lenkę ir tiktai gėdą padarė brolijai.

— Bet, mano kuntore, — atsiliepė preoras — pavelyk sau pasakyti, kad pats spyreisi į šitą pasiuntinystę.

— Teisybė, mano tėve, ar jųsų mylista nebuvo tos pačios nuomonės, kad ją reikia pagarbinti? — atsakė kuntoras. — Kas čia įstabaus, kad, kaip pritinka krikščioniškam karžygiui, norėjau pabuvoti ant lenkiško dvaro? Girdėdams taip daugel apie mandagumą, žaisles, lenktynes, turnejus, kuriais sarmatai bovija savo karalienę, panorėjau ir aš arti tam viskam prisižiurėti ir linksmai perleisti tarp jų keletą valandų. Turėjau taipgi tarp lenkų daug pažįstamų ir buvau tikras, kad vėždamas su savim brangų priminimą, busiu ten mielu svečiu. Taigi tada, surinkęs dailų pulką iš garsiausios jaunuomenės, pasileidau Krokavos linkon. Bet prašau tėmyti, kas per puikųs žmonės tieji lenkai. Pribuvau lygiai trečią dieną po vainikavimo. Krokava buvo prigrųsta žmonėmis, gatvės pilnos karžygių, vežimų pirklių ir dvaro tarnų. Bajorų šėtros, nustatytos apie volus, tvėrė kitą miestą; dukimas, rodės, dar lakstė viršum jų galvų. Išėjęs tąsyk komandagiausia savo pulku, nu traukiau tiesiok prie buto ir, sustojęs pas vartus, liepiau pasakyti perdėtiniui, jog pribuvau pas karalienę dėl sudėjimo nuo brolijos ir mistro širdingų velijimų ir prašau gaspados.

— Gal tuojaus — atsiliepė Vaidyla — atidarė vartus ir davė kogeriausius rumus?

— Neimaž. Meldžiu tik tėmyti. Buvau su šitais šarvais, su šituom plosčium ir sėdėjau ant geriausio žirgo. Ponas perdėtinis liepė manęs paprašyti ant valandos kantrumo, norėdamas perstatyti reikalą karalienei. Labai gerai, atsakiau, nors nesmagu man buvo laukti pas vartus, it su laišku, taigi pasiunčiau pavymu reikalaudamas gaspados. Neužilgo atėjo perdėtinio pasiuntinys, gana šaltai apreikšdamas, kad butas visas užimtas ir, kad karalienė liepė mums nusiduoti tėvų domininkonų vienuolynan ir sakė, kad duos mums žinią, kada šviesiausioji ponia malonės priimti mųsų pasiuntinystę. Tuojaus ant manęs padarė blogą įspudį tas vienuolynas; jojau vienok užimti paskirtą buveinę, nes ką-gi galėjau daryti tokiame padėjime? Praslinko penkios dienos, penkias dienas sėdėjau, kaip ant rekolekcijų, negalėdamas niekur pasirodyti prieš atlikimą pasiuntinystės, bet vieną vakarą, aplankydamas mus Krokavo pakamoris apreiškė, jog ateinanti diena yra paskirta dėl išklausimo manęs, bet pridurė, kad jaigu nenumesiu šitų turtingų rubų ir neapsisiausiu vienuolių abitu, tai neturėsiu laimės matyti šviesiausią ponią, kadangi Jadviga gerai žino pamatus kryžiokų institucijos ir neapkenčia, kad biednas vienuolis stotų prieš ją svietiškuose rubuose. Viską dariau, kad tik išvengti to, bet pakamoris aiškino, kad jų dvare suvis kitokie surėdymai, kurių per žengti nieko negali, jog pasirodyti karalienei neatsakančiuose drabužiuose yra nesmagu diduomenei ir įžeidimu žmonėms.

— Po šimts perkunų! — atsiliepė Jagaila — kad mane koks pakamoris norėtų mokinti, kaip turiu apsirengti, tai liepčiau jam atskaityti šimtą ir, nematęs jos mylistos, nors butų gražiausia, tuojau grįščiau namo.

— Ir gal bučiau taip padaręs, — atsakė kuntoras — kad bučiau turėjęs kokį šimtą tukstančių karumenės ir, kad nebučiau bijojęs įžeisti mistro. Tąsyk, po ilgų su draugais svarstymų, turėjau parupinti abitus, nes męs su savim jų nei nepasiėmėm, ir tikėdamiesi, kad, atlikę šitą pasiuntinystę, grįžsim prie savo šarvų ir kalpoko, nusidavėm butan. Atmenu, buvau didžiausiame nesmagume. Vienok įvestas svetainėn stengiausi atlikti dalyką drąsiai, velydamas Lenkijai Jadvigos, o Jadvigai Lenkijos. Užbaigęs kalbą prisiartinau prie karalienės, paduodamas jai mistro varde ryšulį deimentų. Ar mislijate, jųsų mylista, kad ta išdidi lenkė paniekintų dovanas! Malonųs man yra jųsų velijimai, tarė lėtu savo balsu, bet prašau atleisti, kad šitos dovanos nepriimsiu, kadangi negalėčiau su gryna sąžine taip brangią dovaną priimti nuo mistro, kuris, kaipo vienuolis, yra prisiekęs beturtei, ir manau, kad jis man šito nepaskaitys už blogą: priešingai krikščioniškame nuolankume ras jį teisingu, bet jei nori patraukti mane ir mano žmones, pasakykite jam, jog mylimiausia man dovana bus, kada brolius-vienuolius laikys paveizdingesnėje, negu ligšiol, tvarkoje ir sutvarkydamas juos prie mano karalystės parubežėse, pašauks juos prie daugiaus atsakančio užsiėmimo jų pašaukimui, t. y. prie skiepijimo tikybos kaimyniškose tautose.

— Prisipažįstu, — traukė toliau kuntoras — kad šitie dievoti poteriai išmušė mane visai iš kelio. Gražumas vietos, burys karalienės mergų, karžygiai ir mano vienuolio kopturas pavertė mane į tokį nusižeminimą, kad, bijodamas pakelti akis, daugiau klausiau, negu atsakinėjau.

— Kas link manęs — tarė preoras — tai aš savo abito nesigėdinu ir nekurius karalienės reikalavimus radau teisingais. Prisipažinkime taipgi, brolau kuntore, kad męs truputį per trukšmingai prisiartinome prie rumų. Lenkai nori, kad artintųsi prie jų Jadvigos, kaip prie stebuklingo paveikslo, o męs mažai to paisėme. O po to tas išsireiškimas, pagodonė, jų akyse biauriai skamba; jie nori nuo mųs pagarbinimo, ne pagodonės, nes pagarbinimas yra pareiga, pagodonė–liuosu noru.

— Po velnių su tokiu išaiškinimu! — sušuko kuntoras — kas tai? ar tai męs už juos niekesni? Mųs mistras Malborge yra taip geras, kaip jų Jadviga Krokavoje, nors vainiko ir nedevi, bet savo pavietuose gal daugiau suskaitytų miestų ir pilių. Tas jai nenueis sausai; prisiekiu ant savo kardo! Čolneris šitą įžeidimą paims už karo priežastį.

— Ka, ka, ka! karas dėl vienuolių kopturo — kartojo juokdamasis Skirgaila. — Tai kodėl po galų nesudėjote jai garbės? Juk tas jums nebutų įlaužęs kardą.

— Šitai, teisybę pasakius, — tarė preoras — teisingai manėme, jog nedidelė butų vienuolynui garbė, kad męs nulenktume galvas prieš vieną moteriškę. Apart

(Toliaus bus).

Wł. Reymont.

TEISMAS.

Staiga durįs trukšmingai atsidarė, ir vėjas į stubą įsiveržė, o iš tamsaus prieangio pradėjo grųsties valstiečiai tylųs, paniurę, net nepagarbinę, kad malunininkas kaip laikė šaukštą taip ir sustojo, žiurėdamas į visus plačiai atvertom akim.

— Kas tai jųs taip daug! — murmtelėjo.

— O dar daugiau lauke laukia, — tarė Andrius, išlįsdamas pirmyn.

— Ar tai kokį reikalą turite?

— Gali suprast, kad ne šposaut atėjome — atsiliepė vienas, uždarydamas duris.

— Tai prisėskite, greit baigsiu vakarieniuoti.

— Lai jums eina į sveikatą. Lukterisime...

Malunininkas pradėjo greit valgyti, o valstiečiai susėdo ant suolų, tai šildėsi priešais pečių, atidžiai tėmydami į Andrių, kursai atsisėdo šale stalo ir užsimąstė.

— Netikęs laikas, ką? — užklausė malunininkas.

— Paprastai, kaip Kovo mėnesyj.

— Taip visados prieš pavasarį.

Ir ant to nutruko, tik tylumoj barškėjo į bliudą malunininko šaukštas, ir ant kiemo kasžin kas daužė klumpėmis į sieną, norėdamas purvyną nukratyt, ir tarpais vėjas trukšmingai suduodavo į sieną, o lietaus lašai skambino į rasotus langus.

— Onuk! — šuktelėjo malunininkas, šluostydamasis rankove usus.

Iš gretimo kambario išėjo stora mergelė, gana graži ir miestiškai pasipuošus, greit pervedė akim valstiečius ir, surinkus indus nuo stalo, siubuodama išėjo.

— Kas per reikalas? — pradėjo malunininkas, barškydamas į tabakierką.

Bet nei viena ranka neišsitiesė prie tabokos, tik umai veidai visų apsiniaukė, tai viens, tai kits kostelėjo ir rupestingai galvą krapštė, o visi žiurėjo į Andrių, kursai išsitiesė ir, įsmeigęs bandančias akis į malunininką, palengva tarė:

— Atėjome, kad mums vagius išduotumėt...

Malunininkas pašoko, akis pastatė, rankas iškėtė ir suriko:

— Vardan Dievo Tėvo ir Sunaus! O aš iškur tai galiu žinoti?...

— Męs manome, kad tik jųs vieni galite žinoti! — tarė tyliau Andrius ir pakilo, paskui jį ir valstiečiai nuo suolų pakilo, o apsupę jį ratu, tartum siena, įsmeigė į jį žingeidžias ir aštrias akis, tartum, tuos vanago nagus, net jis paraudonavo.

— Atėjome pas jus teisybės sužinot! — tvirtai tarė Andrius.

— Ir turite mums pasakyt, turite! — atantrino valstiečiai, kurčiais, bet žiauriais balsais.

— Kokią teisybę? Gal jums galvoj negerai? Iškur aš galiu žinoti? Ar tai aš vieną ranką su vagimis laikau, ar ką? — kalbėjo greitai, drebančiom rankom įtraukdamas lempą.

— Męs žinome, kad tu teisingas, bet vagius pažįsti. Kaip-gi? Rudeniop pavogė jums arklius, o jųs nieko, nesenai jums pinigus pavogė, net ir kamaroj sugavote, o jųs vėl nieko, nei teisman neskundėt, nei žemsargiui nepranešėt.

— O kam? Kad dar pridėt? Ką man gelbės teismas, arba žemsargis? Gal tik vėją sugaut ir atvest man jį pririštą. Lai jiems ten atlygins ant paskutinio teismo už mano skriaudas.

— Iš to męs tik matome, kad bijotės vagius išduoti.

— Kad žinočiau, dovanočiau nuostolius ir neišduočiau? Tartum man viskas uždyką...

— O jųs vis tą patį — perkirto jam aštriai Andrius. — ne ginčyties čia atėjome, tik teisybės, o kad skubiname, nes ten ant kiemo žmonės laukia ir stubose, tai draugiškai meldžiame, pasakykit, kas pavogė jųs pinigus.

— Kad žinočiau, tai jau butų žinoję apie tai ir teismai ir visas sodžius — karštai teisinosi, nerimastingai žiurėdamas į užkietėjusius, apsiniaukusius veidus, bet Andrius nekantriai riktelėjo, piktai žibtelėjo akim, o prilaikydamas jį už brusloto, tarė trumpai ir kietai.

— Ką pasakėte, neteisybė! Bet kaip patvirtinsite tą su prisaika bažnyčioj, tai įtikėsime ir atleisime jus.

Malunininkas net tuptelėjo ir kalbėjo,

(T. B.)

Remkit tuos biznierius kurie garsinasi "Katalike."

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS

Z. Urbanowicz

4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange iszdaisytas o artistiszkai iszbaigtas fotografijas kurios iszeina isz jo dirbtuvės. Iszdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypacz męs dėl savo tautieczių padirbame geriausiai. Kas pas mus sykį atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiu atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszczių. Duodam lebai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirszkit adreso.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA

ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.

Mylinti naturaliszką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, męs užtikrinam, kad mųsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad męs mokame ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikekit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mųsų biznio yra užganėdinimas kiekvieno kostumerio. Su pagarba

JONAS P. RASHINCKAS,

3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 Chicago, Ill.

Naujausia ir Gražiausia iszdirbiste Fotografiju.

Mes iszdirbam paveikslus pagal naujausią madą kaipo ant vestuvių, piknikų ir balių dėl to, kad męs esame iszsilavinę geriau ne kaip kiti paveikslų iszdirbėjai. Męs savo darbą gvarantuojam. Aptaisom į abdarus.

T. M. UGINT IR T. A. PAULIKAS

3448 So. Halsted St., — — — Chicago, Ill.

LIETUVIS KRIAUCZIUS

Siuva visokias vyriszkas drapanas kaip tai: Overkotus ir visokios mados Siutus. Meldžiu szelpt tautietį, o busite užganėdinti. Turiu daugelį visokių ceikių; priegtam senas drapanas czystiju, skalbiu, taisau ir kvarbuoju. Meldžiu kreiptis po antraszu:

J. Kuczinskas,

238 Slocum St. Kingston, Pa.

TEMYKIT LIETUVEI

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vietanegu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, peczių, lampų, vanų ir kitokių visokių daiktų koki yra reikalingi į namus. Mano krautuvė yra ant trijų lubų ir pripildinta visokiais tavorais. Taipgi nepamirszkit kad asz duodu dovanas nuo szimto penkis dolerius. Užkviecziuvisus savo tautieczius atsilankyti.

St. Pocevicze

3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO.

MRS. EDWARD BRADEL

Dirbtuvė Kukardų, Szarpų, Veliavų ir Bažnytinių Karunų. Pristato Draugystėms parėdus. Siuva Sidabru ir Auksu. Reikale meldžiame kreiptis prie mųsų, o męs stengsimėsi kiekvieną užganėdinti. Teipogi užlaikome gyvas kvietkas.

1718 W. 47-th St. CHICAGO, ILL.

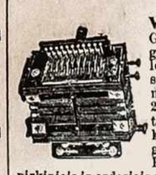

VIENATINE LIETUVIŠKA DIDELĖ KRAUTUVE

Gereusiu armoniku, skripku, kiernetu, triubu, koncertinu ir daugybę visokiu muzikaliszku instrumentu. Puikiausiu dziegorelliu, lenchigieliu, visokiu grażiu žiedu, geru britvu, drukavojimui maszinukiu, albumu, revolveriu, kryžiu, guminiu litaru, istoriszku ir maldaknygiu, visokiu grażiu popieru del raszymo gromatu tuzinas 25c., 5 tuz. už $1.00. Atsiusk savo tikrą adresą ir už 5c. markę o anturesi No. 3 kataloką su 450 paveikslu ir 1.000 visokiu naudingu daiktu. Asz gvarantuoju kad mano tavoras pirmos kliasos o prekes pigesnes kaip kitur. Orderius iszsiunczių greitai in visus Amerikos, Kanados ir Anglijos krasztus. Kviecziu visus atlankit su visokiais

pirkiniais ir orderiais pas K. WILKEWICH, Dep. K. 112 GRAND ST. BROOKLYN N. Y.

Jonas M. Tananevicze,

Agentas dvieju didziausiu ir geriausiu „Fire Insurance" kompanijų ty.

„Continental ir Royal Fire Insurance Co."

Norėdami insekuruoti savo locnasti atsikit pas

JONA M TANANEVICZE,

3244 So. Morgan St., CHICAGO, LL.

Praneszame visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj kad musų ofise randasi ofisas dviejų gerų Insurance kompanijų „Continental ir Royal Insurance Co."

ILLINOIS METAL CEILING and SUPPLY COMPANY.

Pristato ir prikala visokias metalines lubas į sztorus, ofisus ir tt. už žemą kainą. Reikale kreipkitės prie jų.

23 LAKE ST. CHICAGO, ILLINOIS.

DYKAI L. KLEIN Markės su kiekvienu 10c. pirkiniu. Pilna knygutė verta $3.00 kiekvienam skyriui mųsų štore.

L. KLEIN
HALSTED & 14TH STS.

MES PARDUODAM naminius rakandus, rogus, firankas ir siuvamas mašinas ant lengvų išmokesčių.

Pećiai.

Geriausio išdarbio šildymui pećiai padirbti iš gero moterijolo, parduodam po..... $23.75

Klauskik lietuviškų pardavėjų
P. STEFANAITIS NO. 117
PAUL PILKIS NO 38

Kudikiams pigųs aprėdalai.

Kudikiams kotukai nuo 1 iki 5 metų padirbti iš puikios materijos verti $4,00 ir $5.00 dabar po.....
$2.48

Kudikiams kotukai nuo 1 iki 5 metų padirbti iš puikios materijos pulkiai padabinti pilnai verti $5.00 ir $6.00 tik po.....
$3.48

Kudikiams banitukai padirbti iš puikios materijos verti 50c dabar tik po..... **25c**

Kudikiams dresinkės nuo 2 iki 6 metų, padirbtos iš puikios materijos vertos $3.00 tik po.....
$2.25

Kudikiams į krikštą puikus siutai tiktai po..
$7.50

Apatiniai drabužiai ir svederei

Turim 4 keisus vyriškų bovelninių šiltų apatinių marškinių ir kelnių šitam išpardavime po..... **50c**

Turime 4 keisus vyriškų bovelninių apatinių marškinių ir kelnių visokios spalvos, kurie 50c. šitam išpardavime po..... **35c**

Turime 100 tuzinų vyriškų vilnonių apatinių marškinių ir kelnių vertų $1.25 tik po..... **89c**

Turime 2 keisus vyriškų megstinių svederių nuo 36 iki 44 num. parduodam po..... **68c**

Turime 1 keisą puikių vyriškų svederių grynai vilnoniai, visokio didumo šitam išpardavime parduodam po..... **$1.25**

Turime 3 keisus vaikams vilnonių svederių visokio didumo parduodam po..... **$1.00**

Mergaičių Kotai.

Tai yra naujausios mados kotai del mergaičių nuo 6 iki 14 metų senumo visokio darbo, visokios spalvos, dručiai padirbti, pilnai verti $5 00 ir $5.50 šitam išpardavime nužeminom kaina ir parduodam po
$3.50

Pulkus Diagonal ar Kersey materijos kotai visokios naujausios spalvos, didumo nuo 6 iki 14 metų, puikiai pasiuti pagal naujausią madą, pilnai verti $7.50 šitam išpardavime nužeminom kainą ir parduodam po.....
$5.50

Turime dideleme pasirinkime puikių mergaitėms kotų, puikiai išsiuvinėti pilnai verti $3 00 šitam išpardavime po..... **$1.50**

L. KLEIN, kerte Halsted ir 14th gat.

Vokiećiai Naugardo gubernijoje.

Tąsa nuo 1mo puslapio.

Rusai tik mums pavydi, o patįs tinginiauja, parsidavę degtinei. (Cia ir lietuviams butų geras pamokslas, o rusams juo labiau).

Bet reikia pasakyti, kad rusams čia vienintėlė nauda iš kolonistų yra ta, kad kolonistai, gerai išnaudodami savo žemę, palieka kraštui daug grudų; taip — į vietinius žmones jie neturi jokios įtekmės. Jie gyvena užsidarę savo tautybėje ir didybėje, nesusiartino su rusais, neišmokino juos geriau ukininkauti; užimdami didžiausį plotą rusų žemės, jie tiktai sukėlė vietinių žmonių neapykantą į save.

Vokiećiai čia netik sau, bet ir valdžiai turi but dėkingi. Bepigu yra jiems švilpauti, du-kart daugiau žemės (35-40 deš.) už rusus, apskritai, turint didesnę laisvę. Vietiniams žmonėms subrudus steigti vartotojų draugiją, kartais urėdninkas graso kalėjimu už "buntą", o jie čia gyvena it savo "Faterlande" (tėvyneje) ir, matomai, globiami giminiškos valdžios. Čia tikras panašumas su mųsų "poselenciais" Lietuvoje. Dar tokį išsinešiau įspudį: vietiniai žmonės, nors ne taip kulturingi, bet savo širdingumu ir prastumu kurkas yra malonesni už vokiećius, kurių egoizmas, šaltumas ir racijonališkumas, kuris užmuša širdies jausmus, padaro juos nemalonius, kaip mųsų, taip ir slavų akyse. "V."

Stai ką rašo Londono profesorius Goodwin apie Anglijos lordų butą; "Lordų butas, kaipo paveldėtiniškas įstatymdavystės kunas, Anglijai visai nereikalingas ir turi but visai panaikintas, kadangi lordai rupinasi vientik savo reikalais, o liaudies likimas jiems nerupi. Panašus butas turėtų rupinties viso krašto gerove, bet anaiptol ne savo. Reikia Anglijai naujo aukštesnio buto, kurian įeitų tautos perstatytojai-patrijotai, o lordų butas turi but panaikintas ir paniekintas, nes jis pančioja krašto kulturą".

PASARGA: "Už korespondencijas ir apgarsinimus "Kataliko" Redakcija neatsako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Szv. Martino.

V. Urbanovicze Prez.
1623 S. Canal St.
Vincentas Armonas Vice-prez.
945—33rd St.
Martinas Z. Kadzievskis Sekr. Prot.
3244 So. Morgan St.
Mr. Antanas Kasperavicze Sekr. Fin.
884—33rd St.
S. P. Tananevicze Kasierius
3244 So. Morgan St.
REŽISZIERIUS TEATRU
Martinas Z. Kadzievskis
3244 So. Morgan St.

Administracija D. L. K. Vytauto Politiško Kliubo

WILKES-BARRE, PA.
John S. Lopatto.
Attorney-at-Law, Prezidentas.
47-48-49 Bennett Building.
Petras Aceviczius Vice-Prez.
58 Sheridan St.
Sylvestras Pileckis Sekr. Prot.
462 E. South St.
Kazim. Kuczinskas, Sekr. Finansų
180 N. Washington St.
Ant. Sheskevicze, Sekr. Finansų
501 New Grant St.
Jurgis Bekus Kasierius.
188 So. Meade St.
Petras Mazelka Globėjas Kasos
662 Northampton St.
Jos. Brrzdaitiss Glabėjas Kasos.
480 Stanton St.
Juozas Grimaila Marszalka
31 Tonnary St.

Vyriausybė Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų.

Aleksandra Byanskas, Pirmininkas,
3327 Auburn Ave.
J. K. Chmelauskas, Rasztininkas,
3231 Auburn Ave.

Kliubas Lietuvos K. Mindaugio.

J. V. Zacharevicze, prez.
917 33rd st.
Martinas Kadzievskis sekr.
3244 So. Morgan st.
J. M. Tananevicze, kasierius,
3244 So. Morgan st.
Kun. M. Krauczunas, kapelonas,
32nd Pl. and Auburn ave.

Draugisczių reikalai.

Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUTO No. 1

Szi Draugystė skolina pinigus dėl nupirkimo arba statymo namų ant lengvų isžlygų. Serijos prasideda parsidavinėt kožną czvertmetį. Susirinkimai atsibuna kožną ketvergą 8 val. vakare L. Ažuko salėje 3301 Auburn Ave. kertė 33 gat. Norėdami daugiau dasižinoti atsiszaukit pas K, F. Pocių 944-33rd St.

"Birutės" Teatras ir Balius!

Chicago. "Birutė" rengia puikų vakarą 7 d. Lapkr. (Nov.), Szv. Jurgio parap. Mok. Svetainėje. kampas 32 ros Pl. i Auburn ave. Stato ant scenos labai juokingą komediją "Vienas isz mųsų turi apsivesti" ir operetę "Kaminakrėtis ir Malunininkas" Pradžia 8 val. vakare Po vaidenimo bus puikus b a l i u s. Grajys pilna orchestra isz 16 muzikantų; taigi, tokios orchestros dar nebuvo nė ant vieno lietuviszko baliaus, todėl publika turės bent kuo pasidžiaugti. Komedija ir operetė taip juokingos, kad ir nenorėdamas turėsi sau szonus laikytis. Tikietai: 25c., 50c., 75c. ir $1.00
45 "Birutė".

Linksmas vakaras tiems, kurie atsilankys ant 10 metinio Balius, parengto per draugystę Karaliaus Dovydo, kuris atsibus nedėlioje 21 d. Lapkriczia 1909 Freiheit Turner salėje 3417 So. Halsted St. Balius prasidės 4 valanda po pietu, salės duris atsidarys 3 valandą, grand marsza bus iszvesta 6:30, o po tam kiti visi szoklai trauksis iki 12 nakties, nes tai bus puikiausis balius paskutinis priesz adventa ir Kalėdas szventas, užtaigi užpraszome visus kaipo senus taip ir jaunus jaunikaiczius ir jaunikaites atsilankyti ant szito puikaus ir paskutinio balius priesz adventa, o busitė kopulkiausia priimti ir užganėdinti, įžanga 25 c. porai pavienėm merginom 15 c.
47 Su godone, KOMITETAS.

Nematytas teatras!

Dramatiszkas Ratelis Liet. Sec. Sąjungos stato ant scenos pirmą sykį Chicagoje garsią dramą 4-rių veikmių: "Alkani Žmonės". Nedėlioje, 7 d, Lapkriczio (November), 1909 m. "Hull House" salėje, kertė Halsted ir Polk gat. Inėjimas isz Polk gatves. Pradžia lygiai 6 val. vakare. Kaina tikietų: 50c, 35c, ir 25c. Drama paraszyta gabaus ir garsiojo raszytojo K. Jasiukaiczio ir turinis dramos, kaip ant delno parodo vieną isz ydų dabartiniojo mųsų gyvenimo. Loszime dalyvauja geriausios ir gabiausios Chicagos artistiszkos spėkos.

Tikietus galima pirkti: P. Kaitis 1644 W. North ave ; J. Bruževiczia 1001 W 32nd st.; B. Valtiekunas 3252 So. Halsted; 1. Czernis 1909 Jefferson St. Kvieczia visus, Ratelio Komitetas. 45

Didelis Apvaikszcziojimas

Pietų vakarinem kraszte susivieniję draugystės parengia Nedėlioje 14 Lapkriczio apvaikszcziojimą sukaktuvių 40 metų lietuvių emigracijos Amerikon. Apvaikszcziojimas atsibus McCormic Club svetainėje ant Blue Island ir Leavitt gatvių. Apvaikszcziojimas prasidės 5:30 po pietu. Programas apvaikszcziojimo labai įdomus. Bus prakalbos, deklamacijos ir "Birutės" choras sudainuos puikias dainas. Inžanga vyrams 15 c., moterims 10c., su draugystės ženklais dykai. Malonėkit atsilankyti kuoskaitlingiausia, o visi didžiai busite užganėdinti isz įvairumo programo. 46
KOMITETAS.

BALIUS!

Jaunu Vyru Draugiszko Kliubo, Freiheit Turner Hall 3417—3421 So. Halsted St. Nedėlioje, Lapkriczio (Nov.) 7, 1909 prasidės 6 val. vakare, muzykė, Fred. E. Canisius. Inžanga 25c. ypatai. Kviecziam malonei visus lietuvius ir lietuvies atsilankyti ant szio baliaus, kuris bus smagiausias ir linksmiausias, nes męs stengėmes kuogeriausia kiekviena atsilankusi sveczia užganėdinti mųsų prilankium patarnavimu, palinksminti puikia muzike ir pavaišzinti skaniais gerymais ir gardžiais užkandžiais. Neapleiskit tos progos. nes jau sziame mete kitos tokios nebus. Su godone,
KOMITETAS.

Labai Gražus!!

Linksmas vakaras tiems, kurie atsilankys ant mųsų Szeszto Rudeninio Rudo lapo baliaus parengto "Sąjunga" Lietuviszku Kierku, kuris atsibus seredos vakare 10 Lapkriczio (Nov.) 1909 m. Freiheit Turner Salėje 3417 So. Halsted St. Chicago. Balius prasidės 7:30 val. vakare, salės duris atsidarys 7 val. vakare, įžanga 25c. Atminkite, kad labai trumbas laikas mųsų pasilinksminimo, tuojaus Adventai, užtai dabar męs szirdingai užpraszome visus, kaip jaunus vaikinus ir merginas, taip senus ir vaikus pamatyti mųsų labai juokingą ir linksmą Balių. — Balius bus labai juokingas ir bus visokių sztukų isz to Rudo lapo. Praszom atvažiuoti ir persitikrinti, ir prie geros muzikės galėsite bovitis ligi 1 valan. nakties, atsilankusius pasistengsime priimti labai gražiai.

Su godone, KOMITETAS.

Ketvirtas Didelis Rožinis Balius!

Parengtas storone Dr-stės Szv. P. M. Ražancavos Panų ir Moterų, atsibus subatoje. 20 d. November, 1909 m., Freiheit Turner Salėje, 3417 — 21 So. Halsted St. Prasidės 6 val. vakare. Inžanga 25c. porai, moterims 15 c. Užpraszome nuoszirdžiai visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant mųsų Rožinio Baliaus, ant kurio kožnas įeidamas į salę gaus gražią kvepenczią rožę. Nepasivėlykite pributi, nes kas bus vėliaus tas rožes negaus, Muzykė bus labai puiki, gerymai visoki, kvepenti cigarai, o jau apie priėmimą sveczių tai nėra jau ką kalbėti, nes visi jau žino, kad moterės žino kaip priimti ir palinksminti savo sveczius. Su godone, 47
KOMITETAS.

Pajieszkojimai.

Reikalauju 10 kriauczių mokanczių gerai siuti vyriszkas ir moteriszkas drapanas. Darbai eina gerai ir mokestis nuo $10.oo iki $15 oo į savaitę ir daugiau pagal darbininko darbą. Norintį gaut gerą darbą praszau atsiszaukti ant adreso:
L. L Kasper,
3129—3131 Wentworth ave.
(42-47) Chicago, Ill.

Paieszkau savo brolio Feliksa Bugailos paeinanczio isz Kauno guber., Sziaulių pavieto, 18 metų kaip Amerike, apie 4 metus atgal gyveno New Yorke. Praszau daneszti pats arba kas kitas ant adreso.
Leonardas Bugailo, 45
519 Willem Str. Duquesne, Pa.

REIKALINGI prie žirklių ir ant yardo prie senų geležų vyrai, turi but prie to darbo pripratę Atsiszaukite pas:
Lanski Bros.
45 Morgan & 20th St.

Paieszkau savo brolio Petro Gesztanto ir Jono Armono Kauno gub., Raseinių pavieto., Kaltinienu parapijos.
Ona Milikauskiene,
3213 So. Morgan St. Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Farmos! Farmos!

Pulkioje aplinkinėje Rock Island Frisco geležinkelio valstijose Texas, Oklahoma, New Mexico, Kansas, Arkansas ir Missouri yra tukstancziai akrų derlingos drėgnos dirvos. Tiejie akrai dirvos laukia Jusų apgyventi juosius. Męs maloniai energiszkai suteiksime pagelbą, praktiszkams kokios tautos nebutų žmogui rasti atsakanczią vietą. Tų farmų placzius apraszymus tuose steituose galima gauti savo prigimtoje lietuviszkoje kalboje. Užklausiant, pridėkite markę del atsakymo. Adresuokite:
C. B. SCHMIDT, Commissioner of Immigration. Room 1100 La Salle Station Chicago, Ill. arba Room 1100 Frisco Building, St. Louis. JOHN SEBASTIAN, Pass. Traffic Manager.

Parsiduoda naminiai rakandai labai pigiai, nupirkę galima tuojaus gyventi. Yra labai paranku del jaunų žmonių. Geriausia galima matyti nedėlioms.
3045 Throop St.
A. W. Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai lietuvių apgyventoj vietoj buczernė ir grosernė, arklys su vežimu. Parsiduoda labai pigiai isz priežasties, jog savininkas nori iszvažiuoti į krajų. Atsiszaukit po. nr.
1618 So. Union St. 47
Antras namas nuo 17 gatvės.

Mokykla Szokiu!

Prof. S. Julius užtikrina iszmokyti jauną ar seną szokti gerai valc'ą 6 budais, kad gali eiti į publik salą valc'ą ar "Two Step" szokti už $3.00, jaigu gali vaikszczioti, tai galima iszmokti su 6 vakarais szokti. Mokslainė atsibuna Jono Paugos salėje po num. 1900 Union kerte 19 Sts. arti Halsted St. Mokinama kas utarninkais, seredomis ir pėtnycziomis vakarais, atsibuna nuo 8 iki 11 valandai. 46

Vargonininkas.

Mokantis gerai grajiti ant vargonų ir galintis atsakancziai chorą vesti, pa ieszko vietos. Gerbiamieji klebonai telksis atsiszaukti į "Kataliko" Redakciją. 46

MENKAS SUČĖDINIMAS.

Namų šeimyninkė, pirkdama prasčiausią mėsinyke mėsą, šiek-tiek sučėdina, bet su tuo ji ir ne mažai žudo. Dar men kesnis sučėdinimas perkant pigius vaistus. Geras maistas suteikia gerą kraują, o prastas suteikia prastą. Geros gyduolės pagydo, o blogos netik nepagydo, bet dar apsirgdina. Męs norime tamistai patarti išbandymui, atsitikime kokio nors negerumo viduriuose, Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Jis pataiso visas kuno dalis, duoda jom veiklumą ir stiprumą. Imk jį taip greit, kaip tik pajusi stoką apetito, arba jautiesi nuvargusiu, nuilsusiu, jaigu tavo maistas nebus tau priimnus. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

"Kataliko" agentai.

Kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priminėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir taip toliaus yra szie:

Karolis Kazokas
Yra mųsų agentu Chicagoje ir apielinkėje, jis turi tiesą rinkti prenumeratą už "Kataliką", užrašyti naujus prenumeratorius, priiminėti apgarsinimus, drukoriškus darbus ir tt. Jam atsilankius galite atlikti reikalą kaip pačioje redakcijoje.

Kaz. Makarevičius,
255 Wallace St.
New Haven, Conn.

J. Petrikis
1514 Ross Ave.
Scranton, Pa.

P. Mikalauckas
Keliaujantis agentas valstijoje Massachusets ir New Hamshires 320 Broadway
So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas,
238 Slocum St.
Kingston, Pa.

PRANEŠIMAS!

Praneszu visiems savo draugams ir pažįstamiems, o podraug visiems lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkėj, kad atidariau naują kriauczisžką szapą, kur siuvu ant orderio visokius vyriszkus drabužius pagal naujausią madą, taipgi czystinu, prosinu, kvarbuoju ir taisau vyriszkas ir moteriszkas drapanas. Jaigu katram isz gerbiamų tautiečių prireiktų kokio nors drabužio, meldžiu atsilankyti pas mane, o asz pasistengsiu kiekvieną visame užganėdinti.
Su godone
ANT. RUZGAILA,
948—33-rd St. CHICAGO, ILL.

DAKTARAS WISSIG
ISZ SENO KRAJAUS
Gydo labai pasekmingai visokias ligas chroniszkas vyriszkas ir moteriszkas kurios yra uszsisenoje Jaigu kitl jums nepagelbėjo, atsilankykit pas mane.
EGZAMINAVOJA OIRMU KARTU DYCAI
1727 18ta gat. tarpe Paulina ir Wood
Ofiso valandos: 10 iki 13 ryte, nuo 3 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedeliomis: 10 iki 2 P. M.
Tel. Canal 3263.

Dr. H. S. Gercfeld
Buvęs ciecoriszkas kariszkas gydytojas ir asistentas Kariszkos Klinikos odos ligų.
1934 W. 35th Street
Gydo ylauczių, skilvio, odos ir visas paslaptingas ligas.
Priima ligonius nuo 8 iki 11 ryte ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedel. nuo 9 iki 1
PHONE YARDS 3212

Naujas Lietuviszkas Saliunas
Stan. Rutkausko
Brolucziai mano meldžių pas mane atsilankyti, nes asz užlaikau pirmos kliasos gerymus, kaipo tai inportuotus isz Havanos cigarus, geriausia arielka, szaltą alutį, o vynas tai net isz pat Italijos, lieku. Su godone,
STAN. RUTKAUSKAS,
834—33-rd St. Chicago, Ill.

DR. M. F. BOZINCH
Lietuviškas Daktaras iš seno Krajaus.
Ofisas 519 Milvaukee Avenue
Phone Monroe 301
nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 6 iki 9 vakare.
Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave.
Tel. 4828 Irving Park
priesz 9 vakare ir nuo 12 iki 2 po piet.

Mokinkimės patįs.
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c.
Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) 35c.
Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

LIETUVIU UŽEIGA PAS
A. Paulauska
Užlaiko puikiausius gerimus kaipo tai szalta alų ekanla arielka ir puikius kvenczius cigarus. Taipgi gerimus pristato ant balių veselijų, krikszt inų ir tt.
A. PAULAUSKAS
3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

TRADE MARK
Pamislįk Gerai
kad visi gėrimai turinti mųsų Trade Mark yra geriausi. Bandykit mųsų Ranger Spring Straight Kentucky Arielką. Mųsų geriausios arielkos.
IZIDOR KOHN & CO.
išdirbėjai
3829 State St. Chicago, Ill.
Phone Douglas 3390

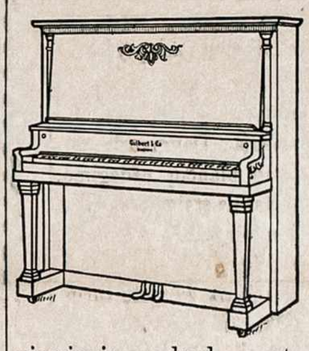

PIRKIT
Pijaną arba tokį pijaną, kuris pats grajija, tiesiok nuo išdirbėjo, o sučėdysit pardavėjų uždarbį. Męs padirbame taip plačiai žinomus, kaip: The Bradbury, Smith & Barnes, Webster, Henning, Willard & Whittier. Mųsų kainos žemiausios ir męs duodame ant mažų išmokesčių. Truputį vartoti pijanai labai pigiai.
The F. G. Smith Piano Co.
248 Wabash Ave. - Chicago, Ill.
A. N. MASULIS Pardavėjas, 3246 So. Halsted St.

TELEPHONE YARDS 1186
CERKIT
Gottfrieds Malt Extract ir Gottfrieds
geriausią alų o busite sveiki.
Bonkinis departamentas 2502 Wallace St.
GOTTFRIED BREWING CO. CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 4175
A. BYANSKAS
GENERALISZKAS
Karpenderis ir Kontraktierius
Budavoja namus kaip medinius taip ir murinius. Darbą atlieka teisingai, gerai, greitai ir pigiai. Duoda geriausią rodą perkantiems senus namus ir pasako jų vertę. Eikite visi pas lietuvį.
3327 Auburn Ave., Chicago. Ill.

Telephone Yards 3547
C. J. KILL
kontraktierius
Pervežimo ir pakėlimo namų.
Visus užkalbinimus atlieka kuoveikiausiai.
939-33rd Pl. Chicago, Ill.

Dr. Marja Dowiatt-Sass
OFISAS 749 W. 18-th St. VALANDOS nuo 9:30 iki 11:30 ryte nuo 4:30 iki 7 vakare Nedeliomis tiktai nuo 9:30 iki 12 ryte TEL. CANAL 1208
RESIDENCE 2891 W. Harrison St. Near 52nd Ave. VALANDOS iki 9 ryte ir nuo 7 iki 8:30 vakore TEL. AUSTIN 459

DR. G. M. GLASER.
Sziuomi apreiszkiu pagodotai visuomeniai, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą savo locną namą po nr.
3149 So. Morgan. St.
Kertė 32-ros gat.
Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir ligsziol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavymo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų. ir užsendintose ligose. Daru visokią operaciją. Liekuosi su pagarba
Telefonas Yards 687
Dr. G. M. Glaser
3149 South Morgan Street
Kertė 32-ros gatvės.

A. COHEN,
užlaiko
DIDELĖ KRAUTUVĖ DRABUŽIU
Jeigu norite pirkti ką nors ant žiemos ir szvenczių, eikite pas A. COHEN Tenai rasite visokių drabužių del vyrų, moterų ir vaikų. Turime daugyėę visokių puikių czeverykų. Mųs czienios labai žemos. Męs kalbame lietuviszkai
1334 Jefferson St - - Chicago, Ill.
(Senas No. 537)

Tel. West Pullman 104
pirmutinis
Lietuviškas Saliunas
West Pullmane.
Užlaiko puikiausią bavarską alų, puikiausią arielką ir kvepenczius cigarus taipgi užlaiko didelę salę del mitingų, veselijų ir tt. ir randasi puikųs uszkandžiai. Kas ateina buna svetingai priimti.
WM. MUKUS,
722 W. 120th St. West Pullman, Ill.

UŽSIRAŠYKITE "KATALIKĄ"

Biznieriai! Garsykit savo biznius "Katalike", nes "Katalikas" yra geriausias laikraštis del apsigarsinimo.

Vietinės žinios.

Simano Daukanto dr-stės apvaikščiojimas. Pereitame nedėldienyj, Spalių 31 d. Freiheit Turner salėje (ant Bridgeporto) buvo XVI metinis Simano Daukanto dr stės apvaikščiojimas ir pasilinksminimo vakaras. Apvaikščiojimą su prakalbomis, deklemacijomis ir dainomis atidarė 4 val. po pietų tos dr-stės pirmininkas Jonas Aleksandravičia, o paskui visas apvaikščiojimo bėgis buvo išpildytas pagal sutaisyto programo. Vakaro kalbėtojais pagal programo turėjo buti p. A. Bijanskas, p. P. Mažeika, dr. A. L. Graičunas ir advokatas F. P. Bradchulis. Iš tų visų kalbėtojų pribuvo ir savo vietas užėmė tik p. P. Mažeika ir dr. A. L. Graičunas. Kitu du kalbėtoju tik prasidėjus apvaikščiojimui pranešė per kitus apvaikščiojimo rengimo komitetui, jog juodu negalinčiu pributi su prakalbom, nes staiga susirgusiu. Kam vertas toksai tų kalbėtojų pasielgimas, lai sprendžia lietuviškoji visuomenė. Jei dėl kokios ten kliuties kalbėtojas nenori pasakyti į visuomenę kelių žodžių, tegul neapsiima buti kalbėtoju, arba jei apsiima ir paskui nenori dalyvauti, tegul anksčiau praneša, kad nenorįs dalyvauti, nenorįs kalbėti. Dabar-gi duodama žinia, kuomet prasideda programo išpildymas. Regis panašųs dalykai tik pas mus, pas lietuvius, atsitinka, kadangi niekam neateina galvon tokius darbus viešai papeikti. Gerai dar, kad apvaikščiojimo rengimo komitetas susiorientavo ir vieton adv. Bradchulio suspėjo paprašyti, p. A. Olševskį, kuris gražiai susirinkusiems papasakojo apie Lietuvos didvyrį, istoriką Simaną Daukantą. Taigi vieton keturių kalbėtojų pakako tik trijų, kurie savo užduotis kogeriausia atliko ir susirinkusią visuomenę užganėdino.

Kad panašiems dalykams ateityj užbėgti, reikia lietuviams geriau susitvarkyti, reikia padaryti tas, kad tokie kalbėtojai daugiau nenorėtų pajuokti savo mažesnius brolius, reikia iš jaunų lietuvių sutverti kliubas, kurio uždaviniu butų — lavinties prakalbose, kur išsidirbtų geri lietuviai kalbėtojai, o tuokart lietuviškoms dr-stėms nereikėtų tiek daug galvos lenkti, ieškant sau kalbėtojų ir nereikėtų paskui komitetams teisinties prieš visuomenę.

Dabar apie patį apvaikščiojimą.

Apvaikščiojimas atsibuvo kuogeriausia. P. P. Mažeika trumpai pakalbėjo apie Chicagos lietuvius, dr. A. L. Graičunas apie sveikatą, ypatingai apie vaikų auklėjimą, o p. A. Olševskis, kaip jau sakiau, apie Simaną Daukantą. Kalbos visiems labai patiko ir visuomenė labai gražiai ir pavyzdingai užsilaikė. Deklemavo p-lės Al. Poželaitė ir E. Rudauskaitė, muzika-gi vadovavo p. E. Bakševičius. Užvis labiausia visuomenei patiko šv. Jurgio K. parapijos choro dainos. Choras buvo padalintas į tris dalis: vidurinis choras, maišytas ir vyrų choras. Pirm apvaikščiojimo ir po apvaikščiojimui pagiedota tautiškas himnas visiems ant salės atsistojus. Šv. Jurgio K. parapijos vargonininkas, B. Janušauskis vertas pagarbos, nes su jo choru nei vienas kitas negali susilyginti. Apvaikščiojimas pasibaigė taip ant aštuonių, o paskui prasidėjo šokiai. Sokta suktinis, klumpakojis ir kiti. Publika visas laikas pagirtinai užsilaikė. .b

"Aušros" Draugijos prelekcijos. "Aušros" Draugija šįmet, iki Naujų Metų, turės keturias prelekcijas. Pirmoji bus 14 d. Lapkričio, antroji 28 Lapkričio, trečioji 12 Gruodžio, ketvirtoji 26 Gruodžio, arba antrą dieną Kalėdų. Pirma (14 dieną Lapkričio) bus dykai; prelekciją skaitys p. Jonas Ilgaudas, temoje "Mokslas ir kokia iš jo nauda". Antrą prelekciją (28 d. Lapkričio) turės komp. Mikas Petrauskas, temoje "Senovės Muzika įvairių tautų". Trečią prelekciją (12 d. Gruodžio) turės Dr. Antanas Rutkauskas, temoje "Ar kiekvienam sergančiam reikia imti vaistai?" Ketvirta prelekcija (26 d. Gruodžio) bus komp. M. Petrausko, toje pačioje temoje, ką ir pirmoji, taip sakant — bus tąsa pirmosios, su platesniu aiškinimu lietuvių muzikos. Tos visos prelekcijos bus Lietuvių Kliubo svetainėje, 3149 Halsted st., 3-mis valandomis po pietų, kas antra nedėlia, pradedant nuo 14-tos d. Lapkričio.

Bombos. Pereito nedėldienio vakare plyšo mieste dvi pamesti bombi, No. 33 ir No. 34. Viena plyšo namuose 260 State str., antroji 170 Madison str. Abejose vietose buta šulernių. Plyšimas buvęs smarkus ir padaręs labai daug nuostolių. Policija, sakoma, areštavus kelius asmenis, bet jų pavardės laikoma paslaptyj.

Mirtingumas. Pereitoj savaitėj mieste pasimirė 587 asmenįs. Daugiausia numirta nuo plaučių uždegimo. Besimainantis staiga oras labai daug kenkia žmonių sveikatai.

Neregis daktaras. Jaunas, nes tik 22 metu turintis rusiškas neregis nuo užgimimo žydelis, J. W. Bolotin, andai gavęs leidimą daktariauti valstybėje Illinois. Jisai turi tokią nepaprastą ir milžinišką atmintį, kad visą medicinos kursą perėjo tik klausant skaitymo rankvedžių ir moksliškų veikalų ir egzaminą geriau ir greičiau išlaikė už kitus matančius studentus. Jis dabar mieste atidaręs daktarišką biurą. Tai pirmasis Illinois valstybėje neregis daktaras.

Piliečiams pastaba. Saugokitės ir nespiaudykite ant trotuarų ir ant grindų bent kokioj publiškoj vietoj. Policijos viršininkas Steward įsakė savo policijantams visus tame dalyke prasikaltusius areštuoti. Kasdiena neatsargųs žmonelės areštuojami ir nubaudžiami.

Prisipažino. Telegramais pranesta, kad St. Louis vienas saliunininkas, David Garfinkle, andai areštuota, kuris prisipažino, kad jis pirkliavęs "gyvomis prekėmis". Paskui susekta net tam tikras biuras, kuris užsiimdinėjęs ta prekyba tarp St. Louis ir Chicago. Dabar pasirodė, kad tas veikta labai plačiai. Prasidėjo areštavimai ir Chicagoj.

Policijantų skaitlius padidinta. Policijantų skaitlius mieste padidinta ant 580 daugiau. Iš to skaitliaus naujai į policijantus priimta tik 84, o visi kiti paimta iš miesto biurų, kur jie tenai nieko absoliutiškai neveikę.

Miestui truksta mokyklų. Viešų mokyklų superintendentė, ponia Young, savo raportu praneša, kad mokyklose vaikams stoka vietos, arba kitais žodžiais miestui stoka mokyklų. Keliolika tukstančių vaikų tatai mokyklas telanko tik pusę dienos. P. Young reikalauja pastatydinti kelias viešasias mokyklas.

Jusu Namuose

Jųs norit geriausią—niekas nėra geresniu dėl jųs draugų. Kiekvienam name turėtų rastis zopostas geros arielkos dėl priėmimo savo pažįstamų ir dėl apsisaugojimo ligų, kiekvienas gydytojas velina **Solo Rye**

Riebus Skanus Szvelnus Labai yra tinkanti arielk. dėl šeimynų.

IMKIT BUTELI NAMO SZENDIE
STRAUS BROS. CO.
Iszdirbejai Chicago
T. Padlackis, lietuvis agentas

J. W. ZACHAREWICZ,
Notary Public, Real Estate ir Insurance.

Examinavoju Abstrictus, ir atlieku kitus visus reikalus Notariuszo pigiai ir atsakancziai. Visą savo darbą gvarantuoju. Eikit pas lietuvį o ne pas svetimtautį.

917-33rd St.
Tel. Yards 5423.

K. STULGA
Užlaiko visokį tavorą kaip Batus czeverykus ir kitokius vsriszkus puikius drabužius. Meldžiu nepamirszkit mano krautuvės, o busite meilingai priimti.
4513 So. Wood St., Chicago,

PONI ONA MILLER
(Pagal vyro Jankauskienė)
SENIAUSIA LIETUVISKA AKUSERKA CHICAGO.
Dabar gyvena, 107 Canalport ave. prieszai Ruble St.
Telephonas Canal 3619.

J. P. WILKOWSKI — 1838 N. Monticello Av.
F. WILKOWSKI — 125 W. Berlin
Phone 281 Irwing Park
WILKOWSKI BROS.
Murininkai
Visokias informacijas ant kiekvieno darbo sutelkia dykai.
Ofisas 1838 N Monticello Ave.
CHICAGO

JURGIS PALIJANSKAS
Vienatinis Lietuviškas kalvis, kausto arklius geriause už visus kitus kalvius Chicago. Kas nori idant arklys gerai butų pakaustytas tegul nusiduoda prie Jurgio Palijansko,
3421 S. Center Ave.
kampas 34-th St.
TELEPHONE YARDS 1327.

V. PALIUKAITIS
LIETUVYS KARPENDERIS.
Praneszu visiems lietuviams kad asz taisau visokius namus be skirtumo, popieruoju, maliavoju ir visą darbą atlieku kogeriausiai ir pigiausiai. Meldžiu su reikalais kreiptis pas mane po antr.
3229 Auburn Ave., Kertė 33 Pl.

Telephone Canal 285
KAZ. KATUTIS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Persamdo kereczius ant pagrabų, veselijų ir tt.
166 W. 18th St. Chicago, Ill.

Phone Yards 709
JUOZAPAS LESZCZINSKIS
APTIEKORIUS
Užlaiko naminias ir užrubežinias gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti. siunczian gyduoles in kitus miestus
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

KAZIMIERAS RADZEVICZE
Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokių arielkų ir alaus didelis zopostas, taipgi ir isz Europos visokių vynų, cigarų ir visokių valgių ir oisterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkortes ant visų linijų ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto pigiausiai ir saugiai.
121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

KUR VAŽIUOJI JONAI

Užlaiko szaltą alų, geriausę degtinę ir kvepenczius Havanos Cigarus.
JOS. BALTRIMAS
3337 Auburn Ave. Kertė 33rd St.

Jonas Brazauskis
— UŽLAIKO —
PIRMOS KLIASOS SALIUNA
Szaltas Alus. Gardi Arielka
Kvepianti Havanos Cigarai
3200 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Kampas 32 ro Str.

Linksmiausias Saliunas
ANT BRIDGEPORTO
Mrs. Onos Žilienes
Galvos neskaudės, niekad nedejuosi, jei tik pas Žilienę broli nusiduosi. Cigarai Vynas Dektine rugine jau ant to nerelkia nei sakyt vaikine, nes apie Žilienę visi gerai žino.
MRS. ONA ŽILIENE
943 — 33rd. St. Chicago, Ill.
Netoli S. Morgan Str.

Paduodu dėl žinios visiems lietuviams!

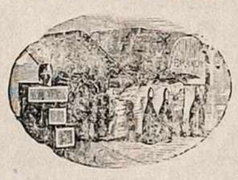

Kad asz Juozapas Barevicze jau antri metai kaip asz uždėjau tikrą lietuviszką sklodą visokių gėrymų arba (Wholesale Liquor Dealer). Užlaikau visokius gėrymus nuo pirmutinio iki paskutinio ir parduodu pigiau negu kitl. Teipogi turiu Saliuną ir Svetainę dėl Mitingų, Veselijų ir Balių. Meldžiu visų brolių lietuvių, kad reikalaudami kokiu nors gėrymų, kožname reikale kreipkitės pas mane, ale ne pas žydus, nes gausite geresnius gėrymus už pigesnę kainą ir katrie ateisite kaip persitikrinsite, busite visi užganėdinti. Ant pareikalavimo siuncziu visokius gėrymus į visas dalis Amerikos.
JUOZAPAS BAREVICZE
1701 — 1703 So. Canal St. kam. 17 St.
CHICAGO, ILL.

R. S. Ivaszkevicze
Pirmutinis lietuviszkas iszdirbėjas visokiu mineraliszku gėrymų, kaipo:
GINGER ALE, PAPSO, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES.
1645 W. 46th. St. Arti Ashland Ave
CHICAGO, ILL.

NAUJAS GYVASTES BITTER TONIC
TOTONOL
Geriausias gerymas nuo visokių ligų kaip tai: dėl Dispepsijos, Negromuliavimo, Konstipacijos, Billausness ir t.t.
TOTONOL DRUG CO.
22 nd ir Sacramento Ave. Chicago, Ill.

PIRMOS KLIASOS
MUZIKANTAS.
Grajinu ant piknikų, vestuvių, balių ir t.t. Ir da-gi esu geriausias barberis ir savininkas didelio saliuno. Kuris pas mane atsilankis, tas busužganėdintas.
W. M. Karbowski,
14th and Jeffres ave., Grant Works, Ill

Lietuviškas Saliunas
P. JAUKSZCZIO

Oi vyreli alus, o stiklai milžiniszki, geriausias vynas dektinė ruginė o cigarai tai net isz paczios turkijos kaip rukai tai net dumai kvepia.
2334 SO. LEAVITT ST.
kertė 23rd Pl. Phone Canal 1924

George J. McFadden
ATTORNEY AT LAW,
1400 Title and Trust Bldg.
100 Washington St.
Telephone Central 5076. Chicago.

JONAS MAŽEIKO
Pirmiausias agentas ir notarijuszas dėl visokių reikalų ir rodos davėjas visose provose. Męs iszprovojem kogeriausia arba greitai sutaikom. Kas norėtumėt pirkt namus arba farma, tai męs paskolinam pinigus pigiause
JONAS MAŽEIKO
130 Canalport Av., Tel. Canal 683

Skaitykit "Kataliką".

TELEFONAS 1532 YARDS.
DR. J. KULIS,
LIETUVIU
....CHIRURGAS IR GYDYTOJAS....
Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Turi gera praktika ir gydo pasekmingai visokias limpanczias, uzsisenejusias ir paslaptingas ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

Klauskit Chopen 10c. cigarų, nes padirbti iš geriausio tabako.
JOS. BARTKOWIAK
Iszdirbėjas
4934 So. Paulina St. Chicago
Phone Yards 4154.

LIETUVIAI ISZDIRBEJAI
Geriausių Havanos ir Domestic Cigarų

WHITE ROSE CLUB
SABOTSKIS ir LETUKAS
4614 So. Wood St. Chicago, Ill.

THE FALCON CIGAR FACT.
Po vardu SAKALAS Cigaru Fabrikas
J. A. NUTAUC SAV.
— iszdirba geriausius —
HAVANOS CIGARUS
1601 W. 47th St. CHICAGO.
Tel. Yards 1735.

The Star Cigar Mfg. Co.
F. KRISZCZIOKAITIS
Pirmutinis Cigarų dirbėjas ir pardavėjas Chicago ir apielinkėj. Parduoda lietuviszkus cigarus Vytauto ir Gedimino.
298 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.

Phone 1044
Lietuviškas Saliunas
NORTH CHICAGOJ.

Užlaikau geriausius gėrymus, szaltą alų geriausią arielką ir puikius Havanos cigarus. Esu agentu West Side Brewery. Kas pas mane atsilankys bus užganėdintas.
JOS DACKEVICZE
10th and Victoria Sts. North Chicago.

Telephone Yards 2716.
URA VISI PAS
Juozupa Ridika.
Szaltas alus, skani arielka ir kvepenti Cigarai.
Turiu didelę salę dėl mitingų, veselijų ir tt.
3253 Illinois Ct. kertė 33 gat.

Telephone Yards 2750
PIRMOS KLIASOS SALIUNAS
T. RADAVICZE
Linksminkis brolau pas mane atėjęs, nes asz užlaikau szalta alu, geriausia vyna ir ruginė DEGTINE, o cigarai tai net isz pat Turkijos o prieto turiu didelę Halle dėlei Mitingų, veselijų ir kitokiu susirinkimu, kuris pas mane atsilankys tai bus szirdingai priimtas ir suramintas lieku Su godone,
T. RADAVICZE
936 — 33rd. Chicago, Ill.

Raulai kur tu bėgi? Nugi pas PETRA SZLAKI, nes esu labai isztroszkęs, o pas ji galima atsivėdyti, nes jis turi bavarska alu, gardžią ruską oczıszczina, cigarus net isz Havanos. Tai ilgiau negaliu su Tamsta kalbėti, lik sveikas, turiu skubinties, prie to jis duoda geriausias rodas visokiuose reikaluose ir provose. Teippat eina už vertėja į visokius sudus, prilma visokias provas, teippat ir už užmusztus fabrikose iszvaro teisingiausia. Parduoda namus ir lotus visose dalyse miesto. Padirba visokias poperas. Paskolina pinigus ant namu ir budavojimo. Teippat užsiima su asekuracija namų ir rakandų.
PETRAS SZLAKIS
(Tarpe 33 Place ir 33 Street.)
3321 AUBURN AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas Yards 2451.

GERIAUSIAS HOTELIS
ANT BRIDGEPORTO.
Jaigu esi nuliudęs tai ateik pas RUIGI IR LIEKI
O tai męs tamsta palinksminsime, nes męs turime geriausią degtinę, o cigarai yra importuoti net isz paczios Havanos, męs turime didelę Halę kaip dėl mitingų ar Veseilų Su pagarba,
RUIGIS ir LIEKIS.
3301 So. Morgan St. Chicago.

Lietuviška Pirtis
ALEX KUPSHAS
Užlaikau geriausią lietuviszką, rusiszką ir turkiszką pirtį ant Bridgeporto. Mano pirtis buna ketvergais dėl moterų o pėtnycziom ir subatomis dėl vyrų. Taipgi užlaikau puikų saliuna su visokiais skaniais gėrimais. Kuris pas mane atsilankys bus szirdingai priimtas.
3318 SO. MORGAN ST.

Atsakančiausi Bankieriai visose šakose. Mokame 3 proc. už padėlius ir 2 proc. už "checking accounts" išnešančių $1.000. Banka adara iki 8 val. vakare.
UNION BANK CO.
CHICAGO.
Kalbame lietuviškai.
LaSalle ir Randolph gatvių.

White Eagle

Brewing Company

Išdirba geriausią bačkinį alų, per ką meldžiame pagodotų saliunikų mųs brovarnę sušelpti, o męs pasistengsim suteikti prieinamas išlygas.

1703-15 S. ASHLAND AVE.
CHICAGO.

DYKAI! DYKAI!
REGISTRUOTA RAKTAMS RINKUTĖ

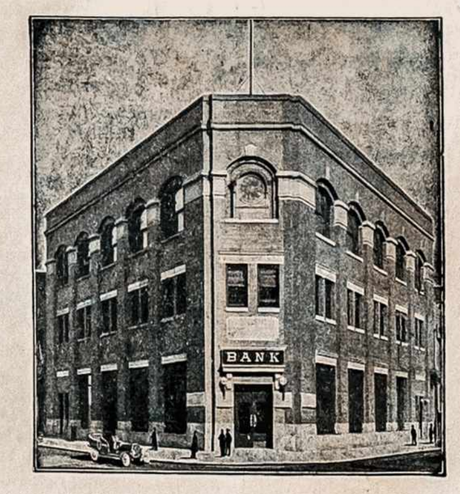

Ateikit į banką ir palikit vardą ir antrašą ir jaigu pamesit raktai jums bus sugražinti. Adara kasdien iki 6 val. vakare. Subatomis iki 9 val. vakare. Mokam 3 proc. už padėlius, Apsaugojimo skrynukes randavojam už $2.50 ant metų.
Peoples Trust and Savings Bank
47-th St. & Ashland Ave. Chicago, Ill.

Matomas Suraszas

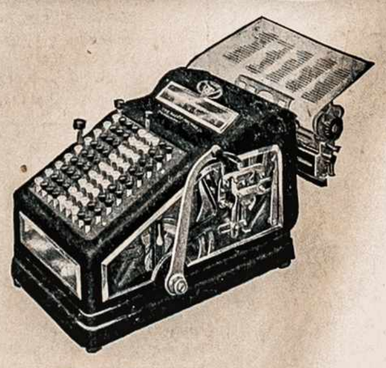

Matomas sudėjimas

Viskas matoma
Wales Matoma Sudėjimo ir suraszo Maszina
THE ADDER MACHINE CO.
Wilkes-Barre, :: Pennsylvania.
SAXE & HOGLE, WESTERN DISTRIBUTORS
161 State St., Chicago. Phone Randolph 2644

DR. A. L. GRAICZUNAS
Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptingų. Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.
3312 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 3162.